

Slovenski

PRIJATEL,

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra. 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za XIX. pobinkoštno nedeljo.

(Kdo bo zveličan? gov. A. M.)

Veliko je namreč poklicanih, pa malo izvoljenih. Mat. 22, 14.

V v o d.

Imenitni kralj, o katerem današnje sv. evangelje v priliki govori, je sam Bog Oče nebeški, kralj nebes in zemlje. On je napravil v nebesih veliko ženitnino svojemu Sinu Jezusu Kristusu, kadar je na svet prišel in se s svojim terpljenjem s cerkvijo zaročil. Ženitnina, na katero nas je Bog povabil, je sveta vera, so sveti zakramenti, posebno sveto Obhajilo in po smerti pa večno veselje v nebesih. Hlapci, ktere je Bog povabljen klicat pošiljal, so preroki, aposteljni in vsi namestniki Božji, ki so ljudstva k sveti veri klicali in jih še kličejo. Tisti nehvaležni povabljeni, ki niso hotli priti, so bili judje, ktere je gospod Jezus najpervo k svoji sveti veri vabil. Pa oni so že njega in za njim kraljeve hlapce t. j. aposteljne in duhovne preganjali in morili. Bog je pa mesto nehvaležnih povabljenih razdjal, pravi sveto evangelje. Tako se je tudi zgodilo. Bog je čez jude poslal rimljane, ki so vso deželo s prvim mestom Jeruzalemom vred pokončali.

Kdo so pa tisti poklicani s raspotov in z cest? Ti smo mi vsi, otroci paganskih starišev. Kadar so judje Jezusov nauk zavergli in aposteljne, njegove služabnike preganjali, ukazal jim je Bog, naj gredó nevernikom sveto vero oznanovat. Oni so Božje povabilo sprejeli in se vdeležili nebeške ženitnine. Tjekaj smo tudi mi povabljeni; da bi pač tudi vsi svatovsko oblačilo imeli! Na sodnji dan bo prišel kralj nebes in zemlje nas svoje povabljenegledat. Tiste, ki bodo

brez svatovskega oblačila t. j. brez posvečujoče milosti božje, bo vergel v večno terpljenje, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

Ali bomo pa imeli vsi svatovsko oblačilo, kadar na sodbo pridemo? O bati se je, da prav malo nas bo, ker „veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih,“ t. j. poklicani smo vsi, ali prav malo bo zveličanih. To žalostno resnico najdemo v prilikah že v stari zavezi, kakor cerkveni učeniki terdijo. O vesoljnem potopu, pravijo oni, je veliko tavžent ljudi v velikih vodah poginilo, rešena je bila samo Noetova družina t. j. samih osem oseb ali peršon. — V mestih Sodomi in Gomori je poginilo veliko tavžent ljudi, rešena je bila samo majhna družina Lotova. — O razdjanju Jerihonskega mesta je bilo vse pokončano, rešena je bila samo družina Rahaba. — Majhno število zveličanih primerjajo nadalje z malim številom klasja, ki se po žetvi na njivi najde; z malim številom grozdja, ki se po tergatvi nabere po vinogradu.

Glejte tukaj v podobah, kako malo se nas bo zveličalo. Ali se nam ni bati, da bomo mi med pogubljenimi? Ali se ne bo vsak popraševal: Ali bom tudi jes v tistem malem številu zveličanih? To je imenitno vprašanje in jes vam hočem zdaj vsakemu posebej povedati, ali se bo zveličal ali ne. Povedal bom nekatere znamenja, iz katerih vsak lahko spozna, ali se more zveličati ali ne. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Pervo znamenje za zveličanje je goreča želja in hrepenenje po božji besedi:

To nam pove Jezus Kristus sam večna resnica resnica rekoč: „Kdor je iz Boga, posluša božjo besedo. Moje ovce poslušajo moj glas; in jes jih poznam in one hodijo za menoj. Jes jim dam večno življenje, da ne bodo pogubljene na vekomaj, nobeden jih ne bo iztergal iz moje roke.“ Kadar je neka žena svoj glas povzdignila in Jezusu rekla: Blagor persim, ktere so tebe dojile, tedaj jej je Jezus odgovoril: Veliko bolj blagor tistim, ki besedo božjo poslušajo in jo ohranijo! Od človeka, ktereга najbolj ljubimo, kteremu smo prijatelji, radi govorimo, ljubo nam je od njega govoriti poslušati. Večkrat in bolj dolgo, ko se kdo od njega pogovarja, bolj ljubo mu je. Kdor je prijatelj božji, rad od Boga in od božjih reči posluša in kdor Boga rajši ima, rajši božjo besedo posluša. Kdor tedaj božje besede poslušati ne mara, Boga gotovo rad nima in Bog ga tudi k sebi v nebesa vzel ne bo.

2. Drugo znamenje večnega zveličanja je prava ljubezen do molitve.

Gospod Jezus sam pravi: „Prosrite in se vam bo dalo; iščite in bote našli; terkajte in se vam bo odperlo. Resnično, resnično vam povem, kar boste Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal!“

Sveti Janez Zlatoust pravi, da molitev je tako močna, da Boga prisili, nam pokornemu biti. Kdor je pravičen in prav moli, poterdil ga bo Bog, da pravičen ostane; kdor je pa grešnik in rad moli, razsvetil ga bo Bog, da se spokori. Vselej tedaj je treba moliti.

Tudi zdrava pamet nam pričuje, da s tistim se najrajši pogovarjamo, ktereга najbolj ljubimo. Kadar pa molimo, ravno se z Bogom pogovarjamo. Kdor rad moli, Boga ljubi, kdor ne moli rad, ga ne ljubi; kdor pa Boga ne ljubi, se zveličati ne more. Kdor rad ne moli, je vero zgubil in je hušji, kot nevernik. To pa veste, da neverniki se ne morejo zveličati; tisti pa, ki so hušji od nevernikov, se bodo še manj zveličali.

3. Tretje znamenje zveličanja je posebno hrepenenje po svetih zakramentih pokore in altarja. Pri spovedi se nam grehi odpustijo, da postanemo spet prijatelj božji. Bog nas tudi poterdi, da se ložej greha varujemo, in se tako nebesom bližamo. Kdor pa vredno sv. rešnje Telo prejema, gotovo bo večno življenje dosegel.

Tega nas Jezus Kristus sam zagotavlja rekoč: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. — Ako kdo je od tega kruha, živel bo na vekomaj. Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje.“

Tridentinski zbor pravi, da presveto rešnje Telo je gotovo zdravilo, ki nas grehov varuje. Kdor se pa grehov varuje, je prijatelj božji in Bog bo svoje prijatelje k sebi v nebesa vzel.

4. Četerto znamenje za večno zveličanje je prava ljubezen do Boga in do bližnjega. Ljubezen do Boga skazujemo, ako se greha varujemo in ako božje zapovedi na tanko spolnujemo. Nobene reči Bog tako ne sovraži, kakor greh. Kdor je Bogu prijatelj mora greh čez vse sovražiti. Bolj kakor kdo greh sovraži, večji prijatelj božji bo od dne do dne prihajal.

To nam gospod Jezus sam pové rekoč: „Kdor mene ljubi, bo moje besede spolnoval; in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.“ — Kar ljubezni do bližnjega zadeva, je rekel: kdor ljubi Boga, mora ljubiti tudi bližnjega. Kdor bližnjega ne ljubi, ktereга vidi, ne more reči, da Boga ljubi, ktereга ne vidi. — Na dalje govori Jezus: „V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako se med seboj ljubite.“

Mi se bojimo takega človeka razžaliti, ktereга ljubimo, kateri nam je veliko dobrot skazal; vse mu radi storimo, kar vemo, da mu je všeč in dopadljivo. Človek, ki Boga ljubi, se tedaj boji razžaliti ga in vse stori, kar je Bogu všeč.

5. Peto znamenje za zveličanje je prava poterpežljivost v križih in nadlogah. Kdor Boga tako ljubi, da zavoljo Boga vse zopernosti preterpi brez godernjanja, ima gotovo znamenje prihodnjega zveličanja na svoji duši utisnjeno.

To nam Bog naravnost pove rekoč: „Bog tistega tepe, kterega ljubi.“ Zlato in srebro se v ognju čisti, človek pa, kterega Bog ljubi, se poskuša v ognju ponižnosti. Kristus pa pravi: Blagor jim, ki preganjanje terpijo, zavoljo pravice; njih je nebeško kraljestvo. Človek tedaj, ki zavoljo Boga vse voljno poterpi in nikdar ne godernja, da bi le svojo dušo rešil, ima gotovo znamenje zveličanja na sebi.

Sveti Janez Zlatoust pravi, da človek, ki veliko terpi, ni vreden pomilovanja, ampak zavidati bi ga morali. Srečnega ga moramo imenovati, ker on svoje grehe pokori in si gotovo nebesa služi. Ni mi treba veliko izgledov iskati, evangeljski Lazar sam nam daje prelep izgled. Od njega nam Jezus sam to-le pove: Bil je bogat mož, ki se je oblačil v škerlat in tanjšico in se je vsak dan imenitno gostil. Bil je pa tudi vbožec po imenu Lazar, ki je ležal pred njegovimi vratmi z ranami obdan in je želel drobtinc, ki so padale od mize bogatina, pa nobeden mu jih ni dal. Le psi so prišli in so mu rane lizali. Glejte, toliko je moral vbogi Lazar preterpeti, pa ni godernjal niti zoper bogatina, niti zoper Boga. Zatorej je bil od angeljev nesen v večno veselje, v svete nebesa. — Poterpežljivost pobožnega Joba vam je že znana.

Bog, ker je pravičen, mora dobro poplačati, hudo kaznovati. Ker se pa to ne zgodi vselej na tem svetu, zgoditi se mora na unem.

Sklep.

Glejte predragi! take so znamenja, po kterih lahko vsak spozna, ali bo dosegel svete nebesa ali ne.

Kdor rad božjo besedo posluša in ima veselje do molitve, prejmlje pogosto in vredno sv. zakramente, ljubi Boga čez vse in bližnjega, kakor sam sebe, prenaša križe in težave voljno, on se bo zveličal. Kdor pa temu vse nasprotno dela, se zveličati ne more. Bog daj, da bi se spreobernal in le dušo rešil; Bog daj, da bi mi vsi ne bili samo poklicani; temuč da bi bili tudi izvoljeni. Amen.

Homilija za XX. pobinkoštno nedeljo.

(—f—)

Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete. Jan. 4, 48.

V v o d.

„Tisti čas,“ ter kmalu po tem, ko je Jezus učiti začel, in je od velikonočnih praznikov iz Jeruzalema prišel v Kano Galilejsko, „je bil neki kraljič, čigar sin je bolen ležal v Kafarnaumu.“ Ta mož prav za prav ni bil kralj, ampak le kraljev služabnik, ter kraljev služabnik kralja Heroda Antipas-a; ker je pa bogat bil, in je veljavo imel pri ljudeh, so ga kraljiča imenovali. „Ko je ta (kraljič) slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, šel je k njemu, in ga je prosil, da naj pride doli, in ozdravi njegovega sina; začel je namreč umirati.“ Kraljičevi sin je imel hudo merzlico ali prav za prav vročinsko bolezen, ktera ga je tako hudo zdelovala, da je že umirati začel. Berž ko ne je že bil poprej poskusil marsiktero zdravilo, pa mu nobeno ni nič pomagalo. Zato raj se je oče bolnikovi obrnil k Jezusu, od ktere ga je že bilo zaslovelo po vsi deželi, kako velike čudeže da dela, in kateri je svoj prvi čutež storil ravno v tem mestu, v katerem se je zdaj znašel. Iz Kafarnauma tedaj skerbní oče v Kano hiti, in milo prosi Jezusa, da bi v Kafarnaum prišel in mu ozdravil za smert obolelega sina.

Jezus ni hotel kar mahoma uslišati kraljičeve prošnje, ker je bila njegova vera še preslaba in njegovo zaupanje premajhno. Ko bi bil namreč kraljič zadosti močno vero imel in zadosti terdno zaupanje, bi ne bil silil v Jezusa, da naj v Kafarnaum pride, ampak bi bil kakor evangelijski stotnik vedel in veroval, da mu zamore Jezus clo z eno samo besedico ozdraviti bolnega sina. (Mat. 8, 8.) Ravno zato se je pa tudi Jezus obnašal tako, kakor da bi mu kraljičeva prošnja ne šla posebno k sercu, in še clo grajal in zavernil je kraljiča, „in mu je tadaj rekel: Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.“

Kraljič je sicer z mnogimi drugimi Judi vred to grajo zaslužil, ker res še ni bila zadosti močna njegova vera, in ni bilo še zadosti terdno njegovo zaupanje; vendar ga pa ta Jezusova beseda ni oplašila, marveč ga je skerb za bolnega sina naganjala, da je s tim večim zaupanjem Jezusa prosil, in „mu rekel: Gospod, pojdi doli, preden moj sin umerje.“

Zdaj še le se ga Jezus usmili, ter mu ozdravi bolnega sina kar s kratko besedo. „Reče mu: Pojdi, tvoji sin živi!“

„In človek je veroval besedi, katero mu je rekel, in je šel. Ko je pa še na potu tje doli, so mu hlapci naproti šli, in povedali, rekoč, da njegov sin živi. Tada j jih je vprašal po uri, ob kateri mu je bilo bolje. In so mu rekli: Včeraj ob sedmi uri (po našem računu: ob eni popoldne) ga je pustila merzlica. Oče je tedaj spoznal, da je bilo ravno tisto uro, katero mu je Jezus rekel: Tvoj sin živi.“ Iz tega odgovora se je popolnoma prepričal, da mu je beseda Jezusova ozdravila sina, in da je Jezus res vsemogočen, povsod pričujoč Bog in obljubljeni Odrešenik in Zveličar sveta.

Ta čudež pa je kraljiču tako globoko v serce segel, da je z vso svojo družino sprejel sveto vero Jezusovo. „Veroval je, in vsa njegova hiša.“ Sveto vero Jezusovo je z vso svojo družino vred sprejel, je zvesto po njej živel, in je dosegel časno srečo in večno.

Nauki.

1. S čudežem, katerega nam današnje sveto evangelje pripoveduje, je Jezus na novo na znanje dal, da je vsegamogočna njegova moč, in da je on res obljubljeni Odrešenik sveta, od svojega nebeškega Očeta na zemljo poslan. Ozdravil je namreč kar s samo besedo in kar v enem samem trenutljeju za smert obolelega kraljičevega sina, ki se je znašel dalječ proč od njega. Pokazal je s tem čudežem, da njegova moč ni navezana na nobeden kraj, ampak da zamore razodevati svojo neomejeno, vsegamogočno moč, kadarkoli le hoče in kjerkoli hoče. Pokazal je s tem čudežem, da je on res pravi, vsegamogočni Bog, ter resnični božji Sin in Odrešenik in Zveličar sveta. — Kolikorkrat koli tedaj kaj slišimo od čudežev Jezusovih ali od čudežev njegovih aposteljnov, s katerimi se poterdjuje, da je sveta vera Jezusova res prava vera, moramo do te svoje svete vere tem večje spoštovanje imeti, jo tem skerbnejše varovati, pa tudi tem zvestejši po njej živeti.

2. Toda — kdo bi mislil in kdo bi verjel? — da se tudi danes najde toliko ljudi, ki so ravno tiste graje vredni, katero je Jezus kraljiču dajal, rekoč: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.“ Znajde se jih namreč veliko, ki čudežev nočejo verovati, ker jih niso videli z lastnimi očmi, in tedaj zahtevajo — če tudi ne z razločno besedo, pa vendar le v svojih mislih —, da bi Bog pred njihovim obličjem čudeže delal. Ali pa tako zahtevanje ni neizrečeno prederzno in pregrešno zahtevanje? In ali zamore pameten in pošten človek zavreči toliko verjetnih prič in resničnih spričevanj, ki poterdjujejo, da so se čudeži godili in se še godijo ravno tako, kakor nam jih sveta cerkev oznanuje? Da se je o prvih časih keršanstva več čudežev godilo, kakor se jih zdaj godi, je sicer

res; toda to se je godilo zavoljo tega, ker je o prvem začetku keršanstva več čudežev treba bilo, kakor pa zdaj. Sveti Gregor o tem tako le govori: „Dokler je bila vera podobna nježni sadiki, ktera je mogla še le rasti, se globokeje vkoreniniti in vterditi, jo je vsemogočni Bog obilno polival z vodo čudežev; kadar je pa izrastla v močno in čversto drevo, ni bilo več tako treba oblivanja; akoravno se še vsako leto do sedanje ure godijo obilni nevtajljivi čudeži.“ Da na kratko povem: Ako človek dobro prevdari in si k sercu vzame, kako da so se vsa pripovedovanja in prerokovanja stare in nove zaveze natanjčno dopolnila, in kako da so bila poterjena z obilnimi čudeži, po pameti ne more drugači soditi in skleniti, kakor da je keršanska vera res prava vera, res božja vera. — Vera pa, ktera je poterjena s tolikimi božjimi spričevanji, je zares le božje delo, naj si jej nevedni ali prevzetni ali hudobni ljudje vgovarjajo, kar in kolikor le koli hočejo. Takim brezbožnim ljudem sam sveti Pavel napoveduje zaslužen kaznen, rekoč: „Ako je namreč po angeljih oznanjena beseda (to je: Mozesova postava, ktera je bila s pomočjo angeljev oznanjena) uterjena bila, in je vsako prelomljenje in vsaka nepokorščina prejela pravično povračilo po zasluženju; kako bomo mi ubežali, ako toliko zveličanje v nemar pustimo, ktero je bilo od začetka oznanovano od Gospoda in potlej od njih, ki so slišali (t. j. od aposteljnov,) med nami poterjeno, ker je Bog zraven pričeval z znamenji in čudeži.“ to je: Ako je že Mozesova postava po božji volji prejela toliko veljavo, da je vsako njeno prelomljenje bilo oostro kaznovano: kolikanj hujšo kaznen še le zasluži, kdor se vstavlja nauku Jezusovemu, nauku božjega Sina, kteri je po posebni moči božji dan, in s tolikimi čudeži poterjen. (Hebr. 2, 2—4.)

Takim brezbožnim dvomivcem ne vem druge besede razun tiste, ktero je oče Abrahamov govoril neusmiljenemu bogatinu ječečemu v peklenkem breznu, in prosivšemu, da bi oče Abraham poslal Lazarja iz unega sveta na ta svet, svarit bogatinove hudobne brate. Rekel mu je Abraham: „Mozesa imajo in preroke; tiste naj poslušajo.“ Bogatin pa je rekel: „Nikar, oče Abraham! ampak če kdo izmed mertvih k njim pojde, se bodo spokorili.“ Rekel mu je pa Abraham: „Ako Mozes ne poslušajo in prerokov, tudi ne bodo verovali, čeravno kdo od mertvih vstane.“ (Luk. 16, 27—31.) In res je gotovo, da bi taki brezbožni ljudje in prešerni dvomivci ne verovali tudi po tem ne, ako bi Bog clo pred njihovim obličjem delal znamenja in čudeže! Taka znamenja in take čudeže bi ali še neznanim natornim močem pripisovali ali pa jih drugači kako razlagali po svojem domišljevanju.

3. Nad kraljičem v današnjem svetem evangelju se spet poterjuje, kako resnične so besede Davidove, ki prepeva, rekoč: „Dobro mi je, ker si me ponižal, da se učim tvoje postave.“ (Ps. 118, 71.) Zakaj kakor je bil kralj David k spoznanju pripeljan s

tem, da se je njegov lastni sin z drugimi sovražniki vred zoper njega vzdignil —, brezbožni kralj Nabuhodonozor s tem, da je bil s trona pahnjen —, bogapozabljiva kralja Manases in Sedekija s tem, da sta bila v ječo veržena —, zgubljeni sin s tem, da je v revščino prišel —, in judovsko ljudstvo s tem, da so ga stiskale dragina, boleznin in druge nadloge —; ravno tako je tudi kraljič k spoznanju svete vere Jezusove prišel s tem, da je Bog njegovemu sinu poslal smertno bolezen. Viditi namreč, da mu zdravniki in zdravila ne morejo pomagati, je pri Jezusu pomoči iskal svojemu bolnemu sinu. O tej priložnosti se je z Jezusom tem bolj seznanil, je njegovo sveto vero sprejel z vso svojo družino, in s tem sebi in svoji hiši naklonil časno in večno srečo.

4. Iz tega spoznajte, ljubi moji! da nam Bog le dobrote skazuje s tem, da nam v hišo pošilja boleznin, ktere marsikterokrat obžalujemo kakor velike nesreče. Ena zmed teh dveh gotovo obvelja, da smo namreč ali pravični ali pa grešniki. Ako smo grešniki, nam hoče Bog s tem, da nam boleznin pošilja, oči odpreti, nas k spoznanju naših grehov pripeljati, in nam priložnost dati, da za-nje zadostujemo. Ako smo pa pravični, hoče Bog z boleznijo poskusiti našo poterpežljivost, našo ponižnost in stanovitnost, in nam priložnost dati, da si zasluženje nabiramo. — Do nekega samotarca pride drugi samotarec (puščavnik), ter mu toži, da je velikokrat bolen. Bogoljubni samotarec pa tolaži svojega bolehnega tovarša, ter mu pravi: „Moj sin! ako si čisto zlato, boš z boleznijo poterjen; ako je pa kaj žlindre nad teboj, boš z boleznijo očiščen.“ — Sveti Bernard pravi: „Boljši ti je bolnemu zveličanje doseči, kakor pa zdravemu večno pogubljenemu biti.“ In res se je že neizrečeno veliko ljudi po boleznih spokorilo in poboljšalo. Mnogi ljudje so hudobno živeli, dokler so zdravi bili, in bi bili clo do smerti hudobno živeli, ko bi jih Bog z boleznijo ne bil obiskal. V boleznin pa so se jim oči odperle. Začeli so svoj dušni stan preiščevati, svoje grehe obžalovati in za-nje pravo pokoro delati, kar bi se morda nikakor ne bilo zgodilo, ko bi jih Bog z boleznijo ne bil obiskal. Sveti Avguštin pravi: „Mnogi ljudje so hudobni, dokler so zdravi, kteri bi pa pobožni bili, ako bi bili bolni.“ (Hebr. 12, 10. 11. — I. Kor. 11, 32.)

5. Kadar ga tedaj bolezen napade, naj kristijan pred vsem drugim izprašuje svojo vest, ali mar nima nad seboj kakih skrivnih, ali še morda nikoli ne dosti obžalovanih, ali nikoli ne še čisto spovedanih grehov; zakaj mnogokrat se boleznin izležejo iz naših grehov, in morda Bog, naš nebeški zdravnik, zdravilom ne bo dal svojega svetega blagoslova, dokler se s pravo pokoro ž njim ne spravimo. Kedar se bolezen shujša, naj kristijan svete zakramente vredno prejme, in naj se popolnoma vda v sveto voljo božjo. In če si že Boga prosi, da bi mu dal spet ozdraveti, naj si zdravja prosi vselej le s pri-

stavkom, ako bi bilo to Bogu v čast, njegovi duši pa v zveličanje. (Jak. 5, 14.)

6. Kako zveličavne da so bolezni človeku lahko posnamemo iz življenja svetega Frančiška Asisijsana. Rojen je bil sveti Frančišek leta 1182. v mestu Asisi na Italijanskem. Njegovi starši so bili premožni trgovci, katerim je bila pa njihova trgovija bolj pri sercu kakor pa lepa izreja njihovega sina.

Mladi Frančišek se je tudi trgovije prijel. Imel je pa zraven tega hudo nagnjenje do posvetnega razveseljevanja; pri vsem tem pa le vendar ni še bil zašel v velike pregrehe. Kar je pa za-nj posebno dobro bilo, bilo je to, da je imel do ubogih neizrečeno usmiljeno serce. Njegovo usmiljeno serce ga je gnalo, da je obljubo storil, v dar kaj podeliti slehernemu revežu, kateri bi ga kdaj kaj vbogajme prosil. Enkrat pa je imel posebno veliko opraviti. Revež pride, vbogajme poprosi, toda Frančišek ga brez milodara spred sebe spusti. Komaj pa revež odide, se Frančišek svoje obljube zave. Vest se mu zbudi in serce ga žene, da jaderno za revežem hiti, in ga lepo obdaruje. In zdaj prav slovesno ponovi svojo obljubo, ter terdno sklene, slehernega reveža podpirati na vso moč. In tej svoji obljubi je posihmalo zvest ostal ves svoj živi dan.

Zdaj je Bog Frančiška obiskal z dolgo in hudo boleznijo. In ta bolezen mu je bila res v pravi blagor in zveličanje. Kadar je ozdravel, je še z večjo gorečnostjo opravljal dela ljubezni, je dobil tem večje veselje do molitve, tem večji stud do časnih in posvetnih reči, in tem večjo ljubezen do spokornih del in do zatajevanja samega sebe. Da bi tem podobniši prihajal svojemu ubogemu in zaničevanemu Odrešeniku, odpovedal se je vsi očetovi dedšini tako, da clo nič ni odnesel iz očetove hiše. Nobene reči pa se ni podstopil, da bi se poprej z Bogom ne bil posvetoval v molitvi. Premišljevanje grenkega terpljenja in britke smerti Zveličarjeve mu je bilo najljubše opravilo, in kolikorkrat koli se je bil zatopil v to premišljevanje, so ga vroče solze oblivale. Ležal je le na golih tléh s kamnjem ali kakim dervom pod glavo. Pil je le samo vodo, in jedel le kako borno, nekuhano jed, in še tiste silo malo. Viditi je bilo, da se le s samo molitevjo živi in s premišljevanjem. Vsako leto se je za 40 dni zaperl v svojo celico v spomin Jezusovega štiridesetdnevnega posta. K svetemu Obhajilu je prav dostikrat hodil, in je sveto rešnje Telo vselej prejemal z gorečo pobožnostjo in s pobožno gorečnostjo. Ves ponižen, ki je bil, se ni vrednega štel, da bi bil prejel zakrament svetega mašnikovega posvečenja. Do preblazene Device Marije je imel priserčno ljubezen in neizrečeno veliko spoštovanje. Svojim tovaršem, drugim menihom, je goreče priporočal, da naj pridno pridigujejo in s pridigami grešnike spreobračajo. Večkrat jim je prigovarjal, da naj jim nobena reč ne bodi tolikanj ljuba in draga, kakor to, da jih ljudje prezirajo in malo obrajtajo. Po obilnih čudežih, ki jih je doprinašal, je mirno 7 Go-

spodu zaspal 4. dan oktobra 1226. leta v 45. letu svoje starosti in v 20 letu po svojem spokorjenju. Še clo 1819. leta sta se na njegovo priprošnjo zgodila dva čudeža, eden nad Marijo Ludoviko, in drugi nad Jožefom Natalinitom, katerih resničnost so pred škofom v Asisi s prisego poterdili zdravnik in še dve drugi priči.

Bolezni so nam zares *dobrote božje, so res prave zlate jame*, pravi sveti Filip Nerij, jame, iz katerih si kopljemo zlato čednosti in pobožnosti. Blagor nam, ako si prizadevamo, v svojih boleznih iskati in najti tega neprecenljivega zlata! Amen.

Homilija za XXI. pobinkoštno nedeljo.

Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc. Mat. 18, 35.

Vvod.

Vsi smo grešniki! Kralj David pravi: „Vsi so zašli, vsi malo-pridni postali; nikogar ni, da bi dobro delal, kar enega ga ni,“ to je: ni ga ne enega človeka tako pravičnega, da bi dobro delal, pa se med tem nikdar ne pregrešil. (Ps. 52, 4.) In sveti Janez piše: „Ako rečemo, da greha nimamo, sami sebe zapeljujemo, in resnice ni v nas.“ (I. Jan. 1. 8.) Akoravno pa smo grešniki in se v grehah znajdemo vsi, je Bog vendar le pripravljen, odpustiti nam naše grehe, ako se jih resnično skesamo, se zares poboljšamo, in iz serca odpustimo vsem tistim, ki so nas razžalili. To resnico nam naš Zveličar v današnji priliki postavlja pred oči.

„Tisti čas je Jezus svojim učencem to priliko povedal“, pripoveduje sv. Matevž: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju; kateri je hotel obrajt delati s svojimi hlapci.“ Hotel je Jezus s temi besedami to le povedati: Naš Oče v nebesih ravna z nami kakor kak kralj, kadar obračuna s svojimi hlapci, ter zahteva, da mu slehern zvesto na znanje da vse dohodke, ki jih je imel, in vse stroške.

„Ko je pa začel rajtati, bil je prednj postavljen eden, kateri mu je bil dolžen deset tisuč talentov.“ Deset tisuč talentov bi po našem denarju znašalo več milijonov goldinarjev. To je bil res nezmeren dolg, ktereга bi hlapec nikakor ne bil mogel poplačati, naj bi bil tudi še tako živel, in naj bi bil tudi še tako varčen in delaven.

„Ker pa ni imel s čim plačati, ukazal je njegov

gospod prodati njega in njegovo ženo, in njegove otroke, in vse, kar je imel in poplačati.“ Kralj je po tadajnih postavah imel pravico v to. Take prodane ljudi so imenovali sužnje, in so bili tistemu, ki jih je kupil, popolnoma pod oblastjo. Take sužnje so plačevali včasih z dragim denarjem, posebno če so bili bistro glave, terdnega zdravja in delavnih rok, kar je bilo njihovemu gospodarju na veliko korist.

Hlapec pa je gotovo vedel, da je njegov gospod dobrega serca in usmiljenega. In tedaj „je hlapec padel na kolena, in ga je prosil rekoč: Poterpi z menoj, in vse ti bom povernil. In gospod se je usmilil tistega hlapca, in ga je spustil, in mu je dolg odpustil.“ To je bila res neizrečeno velika dobrota, da gospod ni le samo poterpljenje imel s svojim hlapcem, dokler bi mu ne bil dolga poplačal, ampak da mu je še clo popolnoma odpustil ves neizmerni dolg.

Za toliko dobroto, bi človek mislil, je bil hlapec gotovo hvaležen svojemu gospodu, in je svojo hvaležnost s tem na znanje dajal, da je tudi on usmiljen bil do drugih ljudi. Toda tega ne! Le poslušajte, kaj je storil ta gerdi nehvaležni hlapec, kadar je bil proč šel od svojega dobrega usmiljenega gospoda: „Sprej njega gredé pa je tisti hlapec našel enega svojih sohlapcev, kateri mu je bil dolžen sto denarjev; in ga je zgrabil in davil rekoč: Plačaj, kar si dolžen! Tedaj je njegov sohlavec pred njega padel, in ga je prosil, rekoč: Poterpi z menoj, in vse ti bom povernil. On pa ni hotel, temveč je šel, in ga je vergel v ječo, dokler ne bo splačal dolga.“ Sto denarjev bi bilo po našem denarju kakih dvanajsttolarjev, tedaj je bil ta dolg neizrečeno majhen, ako ga primerjamo unemu dolgu, kterega je bil gospod odpustil nevrednemu hlapcu. In vendar tudi tega malega dolga terdoserčni človek ni hotel odpustiti svojemu sohlapcu. Ravno zavoljo tega so bili pa tudi vsi drugi sohlapci na-nj silno nejevoljni.

„Ko so pa videli njegovi sohlapci, kar se je zgodilo, bili so silno žalostni, ter so šli in povedali svojemu gospodu vse, kar se je zgodilo.“ Gospod, to slišati, se je silno razserdil nad neusmiljenim hlapcem, in ga je tudi oostro postrahoval, kakor si je bil zaslužil.

„Tedaj ga je poklical njegov gospod, in mu reče: Hudobni hlapec! ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil; ali nisi bil toraj tudi ti dolžen usmiliti se svojega sohlapca, kakor sem se tudi jaz tebe usmilil? In njegov gospod se je razserdil, in ga je izdal trinogom, dokler ne bo poplačal vsega dolga.“ Hotel mu je kralj reči: Poglej, ti neusmiljeni, hudobni človek! dvojno milost in dobroto sem ti skazal, ker ti nisem le samo odloga dal za plačevanje dolga, ampak sem ti še clo popolnoma odpustil

ves dolg. Od mene bi se bil mogel tudi usmiljenja učiti! Ker pa ti nisi imel nobenega usmiljenja in poterpljenja s svojim soblapcem, tudi jaz tebi nič več ne bom prizanašal, in ti nič več usmiljenja ne bom skazoval. Obilnega dolga mi sicer poplačati nisi v stanu, bom te pa zavoljo tvoje terdoserčnosti in nehvaležnosti kaznoval s tem, da te bom v ječo vergel za ves tvoj živi dan. — To ravnanje gospodovo je bilo po vsem pravično, zakaj s svojim nečloveškim ravnanjem do svojega soblapca se je hlapec popolnoma nevrednega storil vsake milosti. Kdor usmiljenja ne skazuje, tudi usmiljenja ne prejema. In kdor noče odpustiti, mu tudi Bog odpustil ne bo. Ravno zato sklene Jezus svojo priliko z naslednjimi besedami: „Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih src.“

Nauki.

1. Ljubi bratje in ljube sestre v Kristusu! kralj, od kterega Jezus govori v današnji priliki, je Bog sam; hlapci njegovi pa smo mi ljudje. Kadar pa bo Bog, naš nebeški kralj, obrajt imel z nami, pokazalo se bo, da smo se neizrečeno hudo zadolžili pred Bogom, kakor se je bil hudo zadolžil uni hlapec, kteri je bil deset tisuč talentov dolžen svojemu gospodu. Ti talenti namreč, ki jih hlapec ni mogel poplačati, pomenjajo naše grehe, ki jih doprinašamo, in s kterimi narejamo pred Bogom dolg, kterega nikakor nismo v stanu poplačati, zato, ko človek sam še clo za najmanjši greh ni vstanu zadostiti božji pravici, zakaj greh je neizrečeno veliko zlo pred božjim obličjem. Z grehom namreč se človek nepokornega skazuje do Boga, svojega najvišega Gospoda; z grehom človek na znanje daje svojo nehvaležnost do Boga, svojega največega dobrotnika; z grehom človek zaničuje Boga, ki je neskončno, vse časti in ljubezni vredno bitje.

Ako na dalje pomislimo, kako obilno število grehov majhnih in velikih da smo ves čas življenja že doprinašali, zdaj z mislimi ali željami, zdaj z besedami ali z zamudo dobrega; ako pomislimo, koliko tujih grehov da inamo zraven lastnih tudi še na vesti, ki smo jih doprinašali s tem, da smo drugim v greh svetovali, ali jim grešiti velevali, ali v drugih greh privolili, ali druge v greh napeljevali, ali drugih greh hvalili, ali k grehu molčali, ali drugim greh pregledali, ali se drugih greha vdeležili, ali drugih greh zagovarjali: ako — pravim — vse to prav premislimo, bomo morali spoznati in obstati, da smo se mi še hujši zadolžili pred Bogom, kakor pa uni hlapec, ki je bil deset tisuč talentov dolžen svojemu gospodu; spoznati bomo morali in obstati, da sami ob sebi in iz lastnih moči ves čas življenja nismo v stanu, Bogu zadosti storiti za svoje grehe, in da smo po vsi pravici zaslužili izdani biti pekleniskim trinogom, kteri bi nas na vse vekomaj

mučili in pokorili, ako bi hotel Bog z nami ravnati po svoji ostri pravici.

Da pa nobeden maloserčen in obupen ne postane, nas Kristus tolaži in nam zagotavlja, da je Bog dobitljiv in usmiljen kralj, kateri kakor evangelijski kralj hlapcu talente tudi nam odpušča naše dolge, to je: grehe in kazni z grehi zaslužene, ako vsi ponižni pred-nj pokleknemo, prav iz serca svoje grehe obžalujemo, se jih odkritoserčno spovedujemo in terdno voljo imamo, posihmalo ne več grešiti, za storjene grehe pa pokoro delati, ali z eno besedo: se resnično poboljšati.

Ob enem pa nam Jezus tudi pove, da Bog, akoravno dobitljiv in usmiljen, je vendar le neizrečeno oster in nepreprosljiv do tistih, kateri svojemu bližnjemu nočejo odpustiti razžaljenja, ktero — bodisi tudi še tako veliko — je vendar le neizrečeno majhno, ako ga primerjamo tistemu razžaljenju, s katerim Boga žalimo, kadar grešimo. Povem vam, da Bog terdo na to gleda, da mi iz serca odpustimo vsem tistim, ki so nas razžalili, in ako bi mi ne hotli odpustiti svojim razžaljivcem, bi tudi Bog nam nikakor ne odpustil naših grehov. Ta resnica je prav jasna in očitna iz besed Kristusovih, ki pravi: „Tako bo tudi moj Oče nebeški vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc.“ Naš Bog je Bog ljubezni in miru, ki nikakor ne more terpeti, da bi mi ljudje v nevoščljivosti in sovražtvu živeli med seboj. (I. Jan. 4.)

Sveti Nicefor se je bil sperl z mašnikom Sapricijem. Kakor hitro pa se je bil zavedel svoje krivde, je večkrat prosil Sapricija, naj mu odpusti razžaljenje. Sapricij pa ni hotel. Pa glej, kaj se zgodi! Začeli so kristjane prav hudo preganjati. Tudi Sapricija so priperli in v smert obsodili. Kadar ga na morišče peljejo, sveti Nicefor še enkrat pred-nj poklekne, ter ga lepo prosi, da bi mu odpustil. Toda Sapricij mu tudi zdaj še noče odpustiti. Zavoljo tolke terdoserčnosti pa mu tudi Bog odtegne svojo gnado, da na morišču Jezusa zataji, namesto da bi za-nj umerl in prejel mučeniški venec iz njegovih rok tam gori v nebesih.

2. V čem pa obstoji keršanska prizanesljivost, ktero moramo imeti do svojega bližnjega? Nekteri morda mislijo, da so neizrečeno prizanesljivi, in vendar le niso keršansko prizanesljivi; drugi pa so morda prizanesljivi, in so vendar le v vednem strahu, da niso zadosti prizanesljivi.

Keršanska prizanesljivost a) ne zahteva tega, da bi moral človek molčé terpeti sleherno krivico, da bi se moral anati vseh svojih pravic, da bi moral kar tiho terpeti vsako zaničevanje in zasramovanje na premoženju in poštenju, in da bi za storjene krivice ne smel tirjati nobenega odškodovanja in povračila. Tega sveto evangelje od nas ne tirja, da bi bili neobčutni kakor kamen, ktereга nič ne zaboli, če tudi na-nj stopiš ali clo s kladvom po njem biješ. — Tudi nas b) keršanska prizanesljivost ne zavezuje, da bi

nikdar več ne mislili na razžaljenje, katero nam je bilo storjeno; zakaj take misli nam marsikterikrat nehote v glavo pridejo in zoper našo voljo. — Kristus, naš Gospod in Zveličar, je sicer res v svojem britkem terpljenju molčé prenašal najstrašnejše krivice; toda Kristus nam je zgled najviše popolnosti, kateremu zgledu moramo sicer zmeróm podobniši in podobniši prihajati, a popolnoma podobni mu pa le vendar nikakor ne bomo postali. In ravno ta v svojem terpljenju tolikanj poterpežljivi in prizanesljivi Jezus se je vendar le večkrat potegoval za svojo čast, kadar so mu jo napadali njegovi sovražniki. (Luk. 11, 14—38. Jan. 46—59.)

Keršanska prizanesljivost obstoji v tem, da iz ljubezni do Boga iz serca odpustimo svojim razžaljivcem, t. j.: da vso jezo, vse sovraštvo do njih iz serca prepodimo, in pravo resnično ljubezen do njih ne le v sercu imamo, ampak jo tudi v djanju in v delih na znanje dajemo. Naj bi nam bil tudi naš sovražnik storil še toliko krivico, mu vendar le ne smemo hudega s hudim povračevati, ampak mu moramo vse dobro iz serca želeti, mu dobro tudi storiti, in če drugega ne moremo, moramo vsaj za-nj moliti. To trojno dolžnost nam naklada Kristus sam, rekoč: „Ljubite svoje sovražnike; storite jim dobro, kateri vas sovražijo; molite za nje, kateri vas žalijo in preganjajo.“ (Mat. 5, 44. Rimlj. 12, 19. 20.)

Razžaljenje, katero nam je bilo storjeno, moramo si — kolikor je le moč — iz glave izbijati; in če nam že kdaj na misel pride, se ga vsaj s serdom in zamero ne smemo nikdar spominjati. — Tudi nam ni zapovedano, da bi morali v prijateljsko zvezo stopiti s svojim neprijatlom, in po vsem zaupljivo obhojo ž njim imeti. Pred tako prijateljsko obhojo s svojim neprijatlom nas še clo sam sveti Duh svari, rekoč: „Svojemu sovražniku vekomaj ne verjami (zaupaj); zakaj kakor ruda (to je: posoda iz rude) zarijevi njegova hudobija.“ (Sir. 12, 10. Glej tudi 12, 11. 12.)

Lep zgled keršanske prizanesljivosti imamo nad svetim Janezom Gualbertom. Dokler sveti Janez ni še bil stopil v meniški stan, mu je neki hudobnež umoril edinega ljubljenega brata. Sveti Janez se misli nad morivcem kervavo zmaščevati. Prigodi se, da ga v mestu Firenca na Italijanskem ravno na veliki petek zasači v tesnih ulicah, iz katerih mu hudobnež ni mogel uteči. Viditi, da se ne more ogniti, in da bi ga vtegnil Janez umoriti, se morivec pred-nj na kolena spusti, in ga prosi v imenu Jezusovem, ki je na današnji dan za nas na svetem križu umerl, da bi mu odpustil. Ko Janez sliši, da ga v imenu križanega Zveličarja odpuščenja prosi, mu vse razžaljenje iz serca odpusti, in še clo z dobrotami osiplje bratovega ubijavca in svojega razžaljivca. Ravno zato pa tudi Bog njemu milost skazuje in usmiljenje, ter mu da, da se resnično spokori, da postane pobožen menih, ter vtemeljitelj Kamalduenskega reda, in po smerti velik svetnik v nebesih.

Tudi sveti Ambrož* nam v oziru keršauske prizanesljivosti z

lepim zgledom sveti. Nek hudobnež namreč je hotel umoriti svetega Ambroža; sv. Ambrož pa, namesto da bi se bil nad njim zmaščeval, ga je za ves čas življenja tako lepo preskerbel, da na ničemur ni pomanjkanja terpel.

Še lepši zgled nam je zapustila neka gospa iz Bologneške škofije na Francoskem. Nek tujec se je kar brez vse pravice začel prepirati z nekim mladim človekom, in ga je v prepiru umoril. Ker mu je bila pa deželjska gosposka kmalu za petami, hiti z mečem še vsem okervavelim v rokah v bližnji grad, in milo prosi gospo, posestnico tistega grada, da bi ga prikrla, in gosposki ne izročila. Gospa se ga usmili, in ga res prikrije. Med tem pa zvé, da je mladeneč, ktereга je ta človek umoril, njen lastni edini sin. Serce jo žene, da bi morivca gosposki izdala: sveta vera pa jej prigovarja, da bi se ga usmilila, in mu odpustila. In bogaboječa gospa je sveto vero poslušala, morivcu iz serca odpustila, in mu pomagala, da ni gosposki v roke prišel, da bi kazen prejel zato, ko je umoril njenega sina.

Enako moramo tudi mi odpuščati svojim razžaljivcem, ako hočemo, da bo tudi Bog nam odpustil naše grehe! Amen.

Homilija za XXII. pobinkošno nedeljo.

Dajte toraj cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu kar je božjega. Mat. 22, 21.

V v o d.

Povsod, kjer so le koli mogli, so si Farizeji prizadevali, da bi bili Jezusa pri ljudeh ob veljavo spravili. Ker so se pa bali ljudi, kateri so Jezusa radi imeli, in mu toraj s silo niso mogli blizo, gledali so, kako da bi s hinavščino in zvijačami dosegli svoj namen. Zategavoljo so mu pogostoma zastavljali prav zvijačasta vpraševanja — tako so mislili — jim Jezus ne bo vedel pravega odgovora. In če bi jim na kako tako vpraševanje ne bil povedal pravega odgovora, bi ga bili v sramoto pripravili vpricho vseh ljudi. — Enake zanjke mu spet danes nastavljajo, in da bi ga tem gotovejši v zadergo vjeli, niso se sami k njemu podali, ampak so le svoje učence do njega poslali. Mislili so: učencev naših Jezus poznal ne bo, in bo kar naravnost povedal, kar misli, ter se tako gotovo vjel v besedi. S svojimi učenci vred pa so poslali tudi nekoliko Herodijanov, to je služabnikov kralja Heroda Antipasa. S Farizeji pa in Herodija: i bila je taka-le: Farizeji bi bili radi sami svoji in neodvisni

od Rimljanov, in so tedaj terdili, da Judje niso dolžni davkov dajati Rimskemu cesarju, ter neverski tuji gosposki. Herodijani pa so z Rimljani deržali, in so terdili, da so Judje dolžni davke odrajtovati neverskim Rimljanom. — Po tej vpeljavi naj vam začnem razlagati sveto evangelje:

„Tisti čas,“ tako nam pripoveduje sveti Matevž, „so šli Farizeji, in so se p^{ro}svetovali, da bi Jezusa vjeli v besedi. In pošljejo do njega svojih učencev s Herodijani vred, rekoč: Učenik! vemo, da si resničen, in pot božjo po resnici učiš, in da ti ni mar za nikogar, ker ne gledaš na veljavo ljudi. Povej nam tedaj, kaj se ti zdi, ali se sme dacija dajati ali ne?“ — Farizeji so hotli Jezusa s prilizovanjem preslepiti, da bi jim bil kar naravnost in brez vseh ovinkov odgovoril na njihovo prekanjeno vprašanje. Hvalili so tedaj njegovo resnicoljubnost in odkritoserčnost, ktera je tako velika, da vsakemu človeku brez vsakega razločka božjo voljo kar naravnost razodene, in mu resnico pove kar iz oči v oči. Po tem prilizovanju pa mu še le zastavijo svoje zvi-jačasto vpraševanje. Zvi-jača pri tem vpraševanju pa je bila tako tanjko spredena, da bi se bil moral po njihovih mislih Jezus gotovo v sebi vjeti, naj odgovori, kar hoče. Naj bi bil odgovoril ali na to ali na uno stran, bi se bil nedvomljivo zameril ali Judom ali pa Herodijanom. Ko bi bil rekel, da se morajo davki odrajtovati Rimskemu cesarju, bi ga bili Farizeji ob veljavo in ljubezen pripravljali pri Judovskem ljudstvu, ktero — kar izvoljeno ljudstvo božje — nikakor ni bilo privoljeno davke odrajtovati neverski gosposki, ter Rimskemu cesarju. Ko bi bil pa odgovoril, da ni treba davkov odrajtovati Rimskemu cesarju, bi ga bili Herodijani tožili pri Rimskem oblastniku, da ljudstvo šunta in podpihuje, ter prepoveduje cesarju davke odrajtovati. Poglejte, tako zvito je bilo zastavljeno to vprašanje! Kaj pa je Jezus odgovoril?

„Jezus je poznal njih hudobo, in je rekel: Kaj me skušate, hinavci? Pokažite mi dacni denar? In oni so mu podali denar.“ Dacni denar je bil Rimski denar, med Judi sploh v navadi, od kar so bili prišli Rimljanom v oblast. Ta denar bi jih že sam ob sebi mogel opomniti, da so dolžni dacijo odrajtovati cesarju, pod čigar oblastjo so bili. Jezus je ta denar dobro poznal. Da bi bil pa svoje nasprotnike zavernil ž njihovo lastno razsodbo, reče jim:

„Čigava je ta podoba in napis? Mu rekó: Cesarjeva. Tedaj jim reče: Dajte toraj cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.“ Nata nepričakovani in premodri Jezusov odgovor so bili vsi osupnjeni Jezusovi nasprotniki, in si niso upali vgovarjati ne ene besedice ne temveč so, se molčé proč pobrali. Dobro so namreč spoznali, da tak človek,

ki Bogu iz serca rad daje, kar mu je dolžen, bo tudi cesarju dal, kar je cesarju dolžen, ker je od Boga postavljena vsaka gosposka.

Nauki.

1. Farizeji so Jezusa v besedi lovili. Da bi ga bili pa tem gotovejši vjeli, so se hinavščine in prilizovanja poslužili. Tako prilizovanje pa in hinavščina sta gerde, ostudne pregrehe. „Dvojezična usta so mi gnjusoba,“ govori Gospod Bog v svetem pismu. (Pregov. 8, 13.) In „preklet bodi goljuf,“ govori Bog po preroku Malahiju. (1, 14.) Hinavci in prilizovavci imajo med na jeziku, žolc pa v sercu, kakor Farizeji v današnjem svetem evangeliju. Taki hinavci in prilizovavci so nasledniki Kajnovi, Joabovi in Judež Iškarijotovi, zmed katerih je prvi svojega brata Abeljna s prilizovanjem na polje zvalil in ubil, drugi svojega sorodovince Amasa zvito prevaril in umoril, tretji pa svojega nebeškega Učenika poljubovaje izdal.

Kako močno da se Bogu zamerijo taki ljudje, ki iščejo svojega bližnjega s hinavščino in prilizovanjem prevariti in v nesrečo pripraviti, skusila sta si dva stotnika s stotinja svojih vojščakov, ki jih je ogenj iz nebes pokončal. To se je pa tako le zgodilo. Kralj Ohocija je z hiše padel in se hudo pobil. Poslal pa je v mesto Akaron malikovavskih vražarjev vpraševat, ali bo ozdravel, ali ne. Bog pa kraljevim poslancem preroka Elija na pot nastavi, kateri kralju smert napoveduje, zato, ko pri malikih išče pomoči, nikar pa ne pri pravem Bogu. Ohocija pa bi se bil rad zmaščeval nad prerokom; toraj pošlje stotnika s 50 vojščaki, da bi Elija vjeli in pred kralja prignali. Stotnik pa bi bil z zvijačami in prilizovanjem rad Elija v oblast dobil. Ko ga tedaj zagleda verh gore sedeti, reče mu: „Mož božji! kralj je ukazal, da pojdi doli.“ Elija pa mu je rekel: „Če sem mož božji, naj pride ogenj z neba, in požge naj tebe in tvoje petdesetere.“ Prišel je tedaj ogenj z neba, in je požgal njega in petdesetere, ki so bili z njim. Enaka se je godila drugemu stotniku in drugim 50 vojščakom, ker se je tudi ta zvijačasto ravnal in hinavsko. Tretji stotnik pa je pošteno govoril s prerokom in odkritoserčno, in se mu nič žalega ni zgodilo. (IV. Kralj. 1.)

2. Jezus je vsigdar odkritoserčno in brez vsega strahu resnici spričevanje dajal. Enako moramo tudi mi, kadar gre za pravico in dušno zveličanje dajati. To nič ne dé, če se pri tem tudi ljudem zamerimo, da se le Bogu ne zamerimo. Kristus pravi: „Ne bojte se njih, ki vam telo umorijo, duše pa vam ne morejo umoriti: velikoveč se bojte njega, kateri vam zamore dušo in telo pogubiti v peklo.“ (Mat. 10, 28.)

Oj kako nespametno tedaj ravnajo tisti, ki iz strahu pred ljudmi resnico zatajijo, kedar bi mogli resnici spričevanje dajati,

ali pa, ki se kar naravnost zoper resnico pregrešijo z lažjo in neresničnostjo!

3. Jezus pravi: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega.“ S temi malimi besedami nas uči zvesto spolnovati vse dolžnosti, ki jih imamo do svoje deželске gosposke in pred drugim do svojega kralja ali cesarja.

Kaj pa smo dolžni svojemu cesarju? — Kralj ali cesar je božji namestnik, zakaj sveto pismo pravi: „Po meni (v mojem imenu) kraljujejo kralji in zapovedniki določujejo, kar je pravično. Po meni poglavarji gospodujejo, in mogočni pravico določujejo.“ (Pregov. 8, 15, 16.)

Zatorej smo dolžni:

a) Kralja ali cesarja ljubiti, to je: prav iz serca mu moramo vse dobro želeli, se njegove sreče veseliti, blagor pospeševati, vsako škodo od njega odvrčevati. Dober kralj ali cesar je za vso državo to, kar je dober oče svoji družinji. Toraj ga moramo ljubiti, kakor ljubijo dobri otroci svojega očeta.

b) Dolžni smo kralja ali cesarja častiti. „Boga se bojte, kralja častite“, uči sveti Peter (I. 2, 17.) To pa še ni zadosti, da bi svoje spoštovanje do svojega kralja ali cesarja le samo v sercu hranili, ampak ga moramo tudi očitno na znanje dajati z besedo in djanjem. Tedaj od svojega kralja ali cesarja ne smemo nikoli hudo govoriti, ne smemo grajati njegovih postav, ga ne smemo preklinjevati, njegovih slabost ne smemo raznašati, temveč moramo vselej spodobno od njega govoriti in od njegovih naprav; kajti božji namestnik je.

c) Dolžni smo kralju ali cesarju pokorščino skazovati v vseh pravičnih in dopuščenih rečeh. Sveti Pavl piše: „Vsak človek bodi viši oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga; ktere pa so, so od Boga postavljene. Kdor se tedaj oblasti vstavlja, se božji volji vstavlja. Kteri se pa vstavlja, sami sebi pogubljenje nakopavajo.“ (Rimlj. 13, 1. 2.) In Bog sam govori: „Pokorščina je boljša memo žgavnih darov.“ (I. Kralj. 15, 22.) To resnico sta dobro spoznala sveti Jožef in Marija, ter sta se nemudoma na pot odpravila iz Nacareta v daljni Betlehem, kakor hitro je bil Rimski cesar oklical popisovanje, dasiravno jima je bila pot neizrečeno težavna. (Luk. 2.) — Tudi Jezus sam je bil pokoren svoji deželski gosposki, ter se je clo krivični sodbi podvergel in grozopolni smerti. „Bil je pokoren do smerti na križu.“ (Filip. 2, 8.) — Nasproti pa so Kore, Datan in Abiron pokorščino odpovedali svoji postavni gosposki, in zemlja se je odperla in je žive požerla. (Ps. 105.) — In Marija, Mozesova sestra, je godernjala zoper svojega brata, in je gobova postala. (Numer. 12, 10.)

d) Dolžni smo zvestobo ohraniti svojemu kralju ali cesarju, to je: terdno se ga moramo držati, in se nikdar ne vzdigniti zoper njega. Podložni, kteri niso zvesti, tudi pokorni ne bodo. Zve-

stobo ohraniti svojemu vladarju pa so dolžni še seosebno tisti, ki se znajdejo v njegovi službi. Vsi taki morajo skerbno opravljati svojo službo, in pripravljani biti, vse, kar imajo, in še clo življenje darovati, ako bi zahteval blagor države in blagor vladarja. — Leta 633. so škofje v četrtem Toledanskem zboru prav resnobno in ganljivo opominjevali vse podložne, da naj zvestobo ohranijo svojemu kralju, in so cerkveno izobčenje trikrat zaporedoma izrekli nad slehernim podložnim, kateri bi zvestobo prelomil svojemu kralju. In ljudstvo je na to tudi trikrat odgovorilo: „Izobčen naj bo, in naj z Judežem Iškarijotom svoj del ima.“ — Tertulijan hvali prve kristijane, kako zvesti in vdani da so bili cesarju, ter zvesti in vdani tako, da se nikoli noben kristjan ni vzdignil in spuntal zoper njega. Kako lepo in dobro bi bilo, ko bi smeli tudi vse sedajne kristijane pohvaliti!

e) Dolžni smo kralju ali cesarju tudi vojščakov priskerbeti. Vojščaki so potrebni, da se mir ohrani v deželi. Zatorej je dolžen, brez obotavljanja iti kdor je poklican na vojsko. Ako je, tudi težavno zapustiti ljubo domovje in domače ljudi, je vendar le treba vbogati in iti. Misel: Bog tako hoče in zapoveduje, bo polajšala pot in poslajšala težave. Tudi vojščaka Bog ne bo zapustil, ako on Boga ne zapusti. Sveti Evstahij, sveti Viktor, sveti Mavricij, sveti Martin, sveti Florijan so bili vojščaki in so zdaj med svetniki v nebesih.

f) Dolžni smo davke odrajtovati kralju ali cesarju. „Dajte cesarju, kar je cesarjevega,“ opominja Jezus v današnjem svetem evangelju. In sveti Pavl piše: „Dajte tedaj vsakemu, kar ste dolžni: davek, komur gre davek; dac, komur dac; strah komur strah; čast, komur čast.“ (Rimlj. 13, 7.) Te dacije in davke moramo odrajtovati v prvič zato, ker se spodobi, da ima kralj ali cesar, ki vedno za blagor svojih podložnih skerbi, svojemu stanu primerne dohodke; in drugič zato, ker je treba vradnikom in vojščakem, ki se za naš blagor trudijo, tudi plačilo odrajtovati. Namesto da bi tedaj godernjali zoper davke, jih rajši voljno odrajtujmo, ter iz ljubezni do Boga, in da si s tem zasluženje nabiramo za nebesa. Kristus ni bil dolžen, dacije odrajtovati, in vendar jo je v Kafarnaumu odrajtal za-se in za Petra. Rekel je Petru: „pojdi k morju, in verzi ternek, in prvo ribo, ki se vjame, vzemi in odpri jej usta, in boš našel stater; tega vzemi, in jim ga daj za-me in za-se.“ (Mat. 17, 26.) — Sveti Justin je nevernikom očital, rekoč: „Kedar cesar davke od nas terja, jih odrajtujemo z veselo roko, in še poprej in voljnější, kakor neverniki.“ O da bi se pač tudi od sedajnih kristijanov smelo kaj takega po pravici povedati!

g) Dolžni smo za kralja ali cesarja tudi še moliti. Sveti Pavl piše: „Prosim vas tedaj pred vsemi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočjenja in zahvaljenja za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in

čistosti.“ (I Tim. 2, 1.) Pervi kristjani so prav pridno molili za svoje gosposke, dasiravno so bile neverske in so jih preganjale, namesto da bi jih bile v zavetje jemale.

Vse te dolžnosti, ki jih do kralja ali cesarja imamo, imamo pa tudi do njegovih namestnikov. Sveti Peter (I. 2, 13—15.) uči, rekoč: „Bodite tedaj podložni vsaki človeški stvari zavolje Boga, bodi-si kralju kakor najvišemu, ali vojvodom, kakor od njega poslanim v maščevanje nad hudodelniki, dobrim pa v pohvaljenje. Zakaj to je volja božja.“ — Spolnujmo tedaj zvesto vse te dolžnosti!

4. Jezus pravi: „Dajte Bogu, kar je božjega.“ — Kaj smo pa Bogu dolžni?

a) Dolžni smo v Boga verovati. „Kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je, in da je tistim, ki ga iščejo, plačevavec,“ uči sveti Pavl. (Hebr. 11, 6.)

b) Dolžni smo v Boga upati in va-nj postavljati svoje upanje v vseh okoljščinah življenja. Sveti Pavl nas opominja rekoč: „Deržimo se nepremakljivo spoznanja našega upanja; zakaj zvest je on, ki je dal obljubo.“ (Hebr. 10, 25.)

c) Dolžni smo Boga ljubiti. Jezus pravi: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vse svoje moči. (Mat. 22, 37.)

d) Dolžni smo Boga moliti. Jezus vелеva, rekoč: „Pisano je: Gospoda svojega Boga moli, in njemu samemu služi.“ (Mat. 4, 40.)

e) Dolžni smo božje ime posvečevati in častljivo izrekovati. Božje ime pa posvečujemo: če Boga naravnost pred vsem svetom spoznavamo —; če Boga v dušnih in telesnih potrebah na pomoč kličemo —; če po pravici prisegamo —; če Bogu storjane obljube zvesto spolnujemo —; če besedo božjo pridno in pobožno poslušamo —; če vse, karkoli počnemo, k češčenju in časti božjega imena storimo ali Bogu darujemo, kakor uči sveti Pavl, rekoč: „Zahvalite Boga in Očeta vselej za vse v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ (Efež. 5, 20.) „Ali jeste ali pijete, ali kaj drugega določeno, storite vse Bogu k časti.“ (I. Kor. 10, 31.)

f) Dolžni smo svete Gospodove dneve vredno obhajati in prav posvečevati z obiskovanjem dopoldanje in popoldanje službe božje —, poslušanjem božje besede —, prejemanjem svetih zakramentov —, branjem svetih bukev —, premišljevanjem verskih resnic —, doprinašanjem duhovnih in telesnih del usmiljenja —. „Posvečuj praznik,“ zapoveduje Bog sam v tretji božji zapovedi.

Zvesto spolnujmo te dolžnosti, ter dajajmo Bogu, kar je božjega, in bo tudi Bog nam dal, kar je našega, ter srečo na tem svetu, večno zveličanje pa na unem svetu! Amen.

Pridiga za Roženkransko nedeljo.

(Sv. roženkranc vožinšek zveličanja; gov. S. G.)

„Zveličani so, kateri poslušajo božjo besedo, in jo ohranijo.“ Luk. 11, 28.

V v o d.

1. Sveto pismo nam pripoveduje to-le prigodbo: Poslal je Jozue dva ogleduha skrivši v Kanaan, in jima rekel: Idita, in ogledujta zemljo, in mesto Jeriho. Ko gresta, prideta v hišo razuzdanke, imenovane Rahab, in si počivata pri nji. Naznanjeno pa je to bilo kralju Jeriškemu, in rečeno: Glej moža sinov Izraela sta došla sem v mraku da ogledujeta zemljo. In kralj Jeriški pošlje k Rahabi, rekoč: Pripelji ven moža, ki sta prišla k tebi in sta v tvojo hišo šla: Ogleduha namreč sta, in sta vso zemljo ogledovat prišla. Žena pa je bila moža skrila in reče: Spoznam, prišla sta k meni, res pa nisem vedla, od kod da sta bila, in ko so se vrata zaklepala ob mraku, sta tudi ona odšla, ne vem kam sta šla: zasledujte hitro, in bodete nju zasačili. Ona pa je bila moža peljala na streho ali nahišje, in zakrila z lanom, ki se je bil ondi sušil. Poslanci nju zasledujejo na stezi do broda Jordsnovega; in duri so se zaklenile za njimi. Zdaj žena pride k njima, in reče: Vem, da je dal Gospod vam zemljo, ker prepadel nas je vaš strah, in onemogli so vsi stanovniki naše dežele. Zdaj mi torej prisezita pri Gospodu, da, kakor jaz vama usmiljenje storim, tako tudi vidva storita hiši mojega očeta, in mi dasta znamenje resnično, da rešita očeta mojega in mater, brate in sestre moje in njihovo lastnino, in smerti otmeta naše duše. Odgovorita jej: Življenje naše bodi v smert za vas, ako nas le ne izdaš; ko nam pa Gospod bo zemljo dal, storimo ti usmiljenje in zvestobo. Spustila nju je po vervi z okna; njena hiša je slonela na ozidju; in jima reče: v pogorje vzdita, da vaju beriči ne srečajo; ondi se skrivajta tri dni, dokler se ne vernejo, in potlej idita stezo svojo. In jej rečeta: Rešena bova te prisege, kakor si naju zarotila: kadar pridemo v deželo bo znamenje tista rudeča verv, ako jo privežeš na oknu, skoz katero si naju spustila: in očeta svojega, in mater in brate in vso rodovino svojo zbereš v hišo svojo.“ (Jos. 2, 1—18.) Tako se je tudi zgodilo. Ko so Izraeljci prišli prek Jordana, in mesto Jeriho oblegali, pa videli na mestnem obzidju naslonjeno hišo, iz okna pa tisto rudečo, rešilno verv viseti, poklicali so Rahabo in njeno rodovino vso, predno so začeli za mesto in stanovnike pogubni boj. Vse je bilo pokončano, le Rahaba in njena vsa rodovina se je rešila po znamenju rudeče vervi. (Jos. 6, 17.)

2. Pri tej zgodbi se spominjam neke čudne vervi, katero je nebeška kraljica Marija privezala na okno svojega rajskega stanova-

lišča. Ta verv molí ali visi na zemljo, in kdorkoli se za njo obeša, reši se časne in večne pogube. Pobožni kristjani, vem da poznate tudi vi to rudečo verv. Ljubljeni Marijini otroci, vem, da tudi vi se radi obešate za Marijino rešilno verv, ki je sv. roženkranc; ta god ravno danes obhajamo. Rešilna verv sv. roženkranca ni spletena iz lena, konopelj ali svile, ni pobarvana z rudečilom, temuč je porudečena s Rešnjo kervjo Jezusa Kristusa, spletena iz skrivnost Jezusovega življenja in Marijinega, povezana z božjimi besedami, ktere je viši angelj z nebes prinesel, zato je rešilna verv, in človek se po njej reši in zveliča, ako te svete reči moli, ali premišljuje roženkranca božje skrivnosti in besede, ker Jezus sam pravi: „Zveličani so, kateri poslušajo božjo besedo, in jo ohranijo“ (Luk. 11, 28.)

3. Mnogo dušic pobožnih je na svetu, ki imajo veliko veselje do sv. roženkranca in do Marije roženkranske, ktero vsak dan zvesto častijo, ko si to sveto verv, molek ali čislo, na svoje roke ovijajo. Drugi zopet ga molijo vsako nedeljo in svetek pri službi božji, ako jim preobilni posli tega v delavnik ne pripuščajo. Pa nahajajo se celo hudobni ljudje, kateri se svetega roženkranca sramujejo, zasmehujejo tiste, ki ga radi molijo, in kadar jih zvon pred službo božjo k sv. roženkrancu vabi, rajši zunaj postajajo, kakor pa da bi šli molit sv. roženkranc. Da bi torej v pobožnikih veselje do sv. roženkranca pomnožil, v mlačnežih pa obudil ljubezen do Marije Roženkranske, želim vam danes pokazati, kako dobro in zveličavno je moliti sveti roženkranc, in rečem: „Sveti roženkranc je zveličanska verv, naj bi nas Marija Roženkranska z vezilom svoje ljubezni potegnila iz solzne doline v večno zveličanje! Pripravite se; začnem v imeni Jezusa in rožne D. Marije!

Razlaga.

1. Huda burja je tulila zoper sveto cerkev in Jezusovo vero na Francoskem. Albingani so strahovito razsajali in krivoverstvo širili. Sv. Dominik (umerl 1221) se je dolgo trudil in pridigoval, pa malo ali nič ne hasni, povodenj nevere in krivoverne vedno strašnejše hobni. Ko je že skoro obupal, da boče kaj opravil s svojim trudom, gre iz mesta Tuluz v neko goščavo in prosi Marijo za pomoč zoper krivoverce in sovražnike Kristusa. V zamaknjenju se mu prikaže Mati božja v nebeški lepoti, obdana s tremi kraljicami, pri kterih je bilo po petdeset devic, in Marija sprogovori: Skrivnosti rojstva, terpljenja, vstajenja Jezusovega so tiste tri kraljice okinčane z angeljevím pozdravom in naznanjajo novo mogočno molitev svetega roženkranca. Povsod se ta molitev naj razširja in grešniki se bojo spreobračali, spokorjenci pa zveličali. Ves potolažen in vesel se Dominik verne v Tuluz. Dominik pridiguje o pravičnosti božji in šibah, ki bojo prišle nad hudobno ljudstvo, in razlaga sv. roženkranc in ga moli. Mnogi so se krivoverstvu odpovedali in postali

goreči kristjani. Sveti roženkranc jim je bila verv zveličanja, katero jim je Marija poslala iz svetih nebes. Akoravno se še dan današnji mnogo pridiga, in razlaga Jezusov nauk, vendar se še mnogi nahajajo, ki so slabe vere, ali pa vere nimajo. Mnogi živijo, kakor bi Jezusovih nauk ne bili nikdar slišali. Le pogledjte po vasi, med sosedi, in domačimi. Premislite nedelje in svetke, dne in noči. Tako se ravna in živi, kakor da bi prava vera bila ugasnila in zginila. Starši premalo pazijo na svoje otroke in podložnike, ne skerbijo za njihovo dušno zveličanje. Podložniki so brez vsega straha božjega. Otroci svojih staršev ne spoštujejo in ne ljubijo, kakor to božja postava od nas tirja. Nedelje in svetki so postali satanovi delavniki mnogoverstnih budobij. Vse to kaže kolika mlačnost in nevera po svetu razsaja. Vendar pa je le sveta, živa vera podloga naše sreče, temelj zveličanja našega, kar uči Jezus, večna resnica sam, govoreč: „Kdor veruje in je kerščen, zveličan bo; kdor pa ne veruje, pogubljen bo.“ (Mark. 16, 16) Kam pa se hočemo podati za pomoč zoper tolike nevarnosti večne pogube? Kam pribežati, kakor k verni Devici Mariji roženkranski, ki tudi nam moli in ponuja sv. verv ali molek, naj bi prijeli za to zveličalno verv Marije Device, in se tako rešili večne pogube. Sveti roženkranc oživlja našo vero, ker se spominjamo Jezusovega življenja in bridke smerti; okrepuje naše upanje, ko vidimo, da je Jezus toliko za nas storil; užiga sveto ljubezen v našem srcu, ko spoznamo, da nas je Bog toliko ljubil, da je svojega lastnega Sina poslal na svet, in ga za nas daroval. Sveti roženkranc nas spodbuja skerbeti za svojo dušo, za katero je križani Jezus toliko bridkosti preterpel. Kjer se po fari mnogo pobožnih otrok Marije roženkranske nahaja, taka fara je podobna lepemu vertu nebeških čednost. Kjer se pri hiši skerbno moli sveti roženkranc, ondi je sreča in blagoslov doma. Človek, ki si sv. roženkranc v večernih urah na roke navija, postane močne vere, če tudi bi mu že bila lučica svete vere ugasnila. Živel je na Tirolskem nek mož, ki se je med slabimi tovarši celo spridil in zneveril. Pobožna žena ga prosi in opominja, naj vendar svete vere ne zaverže. Otroci marljivo molijo za svojega očeta. Da bi ga pa nihče ne dregal, ne svaril, je na tihem zapustil dom in rodbino, gre v drugo deželo in zaverže Jezusovo vero, in neversko in grešno živi. Rodbina pa ne preneha od pobožne molitve za svojega očeta. Črez dvajset let pride starček zopet domu, in najde svoje pobožne kakor popred; on pa ostane neveren, ako ravno je videl, kako njegova rodbina pogosto, vsaj vsako nedeljo in svetek pred Marijo za njega moli sveti roženkranc, da bi se oče, starček blizo groba in večnosti, še spametoval, zopet Jezusovo vero sprejel, Marijo častil, in se rešil večnega ognja. Ko so drugi molili sveti roženkranc, je krivoverski oče odhajal ali samo poleg stal ali sedel, molil pa ni. Ravno je bil njegov god — Andrejevo — žena in otroci klečijo, in pobožno molijo sveti roženkranc. Mož sperva pohaja po hiši, poslušava vedno ponavljanje: Sveta

Marija, prosi za nas grešnike zdaj in zadnjo uro! Postaja tih in miren, kakor bi se mu v sercu nevera talila. In glejte, debele solze se mu udirajo po njegovem ovelem licu; njegovo okorno serce je zopet za Jezusa in Marijo oživelo, njegova usta so črez dvajset let se oglasila s presladko prošnjo: Sveta Marija, mati božja, prosi za nas uboge grešnike, zdaj in našo zadnjo uro. Poveril in spreobernal se je zastarani grešnik, ker Marija nebeška kraljica mu je pomolila svojo zveličalno verv svetega roženkranca. (Sendbote 1867, p. 63.)

O kerščanske žene, ki imate menda enake možake, ki so že na Jezusa pozabili, in Marije Roženkranske ne častijo, molite pa vi za nje sv. roženkranc, da bi njim Marija oči odperla, molek v roke dala, naj bi se ne pogubili, naj bi začeli zgovarjati besede božje, in po njih živeti: ker „zveličani so, kateri poslušajo božjo besedo, in jo obranijo.“ (Luk. 11, 28.) Vi keršanski otroci, molite sv. roženkranc za svoje starše, posebno ako vidite, da jim svetilnica vere in poštenosti ugasnuje. Vaša molitev jih bo ganila, in objokani bojo obžalovali svoje žmote! Ja, molimo radi vsi sv. roženkranc, da nas hudobnež in njegova tovaršija od Marije ne odterga in ne pogubi; saj sv. roženkranc je sveto vezilo, ki nas z Marijo veže, je verv zveličanja, ž njo nas Marija potegne v hišo nebeškega Očeta.

2. Sveto pismo nam pripoveduje o nekem groznem potopu, ki je ves svet pokončal, in ljudi in živali globoko pod zemljo pokopal — razun Noeta in njegove tovaršije v barki. Vedno se še nahajajo ostanki živali in dreves, ki to prigodbo spričujejo. Drugačna povodenj še pa današnje dni se po svetu razliva, in gnjusi vse ljudi, in ta je dereča povodenj gerde nečistosti. Resnične so besede svetega Duha: „Vse, kar je na svetu, je poželjivost mesa.“ (I. Jan. 2, 16.) Grešno poželjenje prešinja vse stanove. Zakonci niso zadovoljni z mejami, ktere jim je Bog dal. Zapusčajo zakonsko zvestobo; dereča povodenj razuzdanosti prelamlja, in podira pred altarjem storjeno prisego, in tira vso rodbino v morje večne nesreče. Razuzdanost je splošni potop pri mladini. Vse meso je skvarilo svoje pote. Redek je mladeneč, ki bi ga satan ne bil vjel v pregrešno življenje; redka deklica, ki bi je grešna povodenj ne bila poblátila. Nekteri so že tako globoko se pogreznili, da se svoje hudobije več ne sramujejo, še druge zapeljujejo, in v pogubljenje potegujejo. Grešna navada postaja vedno hujša in silovitnejša; ako razuzdanec svoje grehe in nevarnost spozna, je toliko slab in nezmožen, da se več sam rešiti ne more. Vedno ga vertinec suče na nevarnih valovih, dokler ga ne pogrezne na večne čase, ako mu še Marija Roženkranska ob pravem času iz nebeškega okna ne verže svojo zveličalno verižico, ki ga reši, ako se za njo obesi, da ga povodenj pregrešnosti ne odnese v večno pogubljenje. Laní so razsajale na Zgornjoštajerskem hude povodnji, ki so naredile mnogo kvara, in obilno ljudi pokončale. V neki vasi je voda priderla proti večeru,

vse hrišči, se lomi pred strašnim elementom, jok se razlega kakor nekdanj okoli Betlehema. Mostnarjevo hišo voda obda, da se nihče rešiti ne more. Ljudje so zlezli na streho, ali tudi tam še ni varnosti, ker voda narašča za njimi, in že v gornje hiše priteka. Sosedo so to videli, mnogo vpijočih gledalcev se zbere, pa divjih valov preveslati si nihče ne upa in ne more. Nek možak, ko je sila najhujša bila, priveže na verv kamen, ga verže in srečno se obesi na mostnarjevi hiši. Potem so privlekli močne vervi, jih močno privezali za streho in na obrežju, in so nekako z božjo pomočjo rešili obupne reveže. Ko so zadno osebo na suho pririvali po vervi, se biša mostnarjeva podere. Tako so pisale in sporočile novine (Gr. Volksbltt. 1875.). Tako tudi Marija meče v derečo povodenj ubogim grešnikom svojo vervico svetega roženkranca. Ko se že nekokrat zdi in grešnik si sam že domišljuje, jaz sem proč, pogubljen sem, še razuzdanec poprime za roženkranc, si ga okoli rok in srca ovija, in srečno izleze iz grešne povodnji. Ker začne svete molitve opravljati, zboji se ga nečisti duh, satan; ker začne besedo božjo zgovarjati in v sercu pomišljovati, zaverže, in izmeče gerdo pregreho, in se v ostri spokornosti zveliča, ker: „zveličani so, kateri poslušajo božjo besedo, in jo ohranijo.“ (Luk. 11, 29.) Pobožni Segur pravi v svojih spisih, da je nek mladeneč pri svojem prvem sv. obhajilu bil zaobljubo naredil: Ako bi kdaj v smerten greh zabredel, še koj tisti dan se hočem spovedati. Nesreča ga doleti, da zaide med hudobne tovaršije, in kmalo ga greh prevzame. Njegova zaobljuba ga vedno opominja: idi k spovedi: je ravno sabota, ko spozna svojo nevarnost, in vest ga hudo peče zavoljo pregreh in nespelnovane zaobljube. Ker je pa bilo deževno vreme, in do spovednika daleč, misli si: Črez nekatere dni pojdem k spovedi; vest pa mu pravi: koj danes, koj danes idi, kakor si obečal. Še mu ni volja, pa poklekne in zmoli nekoliko „Češčenih Marij.“ Na to urno vstane in gre k spovedi. Vesel in z Bogom spravljen se verne domu; po večerni molitvi se vleže v posteljo, mirno in sladko zaspi v Gospodu; drugi dan ga najdejo mertvega v postelji. — Kako sročen je bil mladeneč Pavl. Ravno še ob pravem času je poprijel za sv. roženkranca zveličalno verv, ktero mu je Marija sobotni dan pomnila skoz okno svoje nebeške palače, in ga koj v nedeljo že potegnila v hišo Očetovo. (Sendbote 1867, p. 50) Kaj pa se ti, ljubljeni kristjan, tako dolgo v pregrehah mudiš? Kaj se tako derzno voziš po valovih grešnega znanja in razuzdanega življenja? Ako se ti danes čolnič življenja raztreši, in te grešna povodenj odnese, vekomaj si proč, ali pogubljen! O keršanska mladina in starina, ki te valovi pregrešnosti premetavajo in povodenj razuzdanosti tvojo dušo in telo pogrezuje v večno pogubljenje, danes ti še Marija Roženkranska iz nebes ponuja verv večnega zveličanja. Danes se še okleni Marije Roženkranske, naj te ona reši tvoje večne nesreče!

Zveličani so, kateri poslušajo božjo besedo — v svetem roženkrancu — in jo ohranijo in sv. roženkranc radi molijo.

3. Mati božja Marija se nahaja naslikana tudi tako, da kraljičuje na nebeškem tronu; na rokici varuje Jezusa sina božjega, ki v roci derži čislo ali molek roženkranca, in ga deli ali molí na zemljo ljudem, ki so naslikani kakor v ognju goreči. To pomenja, da Marija, Jezusova mati, je nebeška kraljica in ljudem na zemljo pomoči deli, tudi še tistim dušam, ktere se že v vicah očiščujejo, terpljenje polajšuje in skrajšuje po molitvi sv. roženkranca. Sveti roženkranc je torej tudi vernim dušam v vicah vervica rešenja in zveličanja. Kakor se je Marija Devica nekđaj pobožnemu menihu, Šimonu Stoku prikazala, prinesla podobo sv. škapulirja in govorila: „Glej znamnje zveličanja, pomoči v smertni uri, blagor v nevarnosti, zavezo mira in večne pogodbe;“ tako kaže Marija vernim dušam v vicah vervico zveličanja, sv. roženkranc, in uboge dušice iz terpljenja rešuje. Zato molimo po naročbi svete cerkve na koncu roženkranca še tudi za vse verne duše v vicah, naj bi se Marija ogledala na duše naših staršev, bratov, sester in znancev; naj bi jih izvlekla iz ognjene pečnice k svojemu sineku Jezusu v nebeško veselje. — Verska resnica nas uči, da imamo zavezo s pokojniki svojimi, in zamoremo vernim dušam pomagati z molitvo in daritvo. V svetem roženkrancu si nabiramo nebeških zaslug in božjega usmiljenja, pa na koncu vse to kakor v šopek povežemo, in Mariji predložimo moleči: Češčena Marija, milosti polna, usmili se vernih duš v vicah! In kako bi bilo mogoče misliti, da bi Marija toliko lepe prošnje, in teh angelovih besed ne bi rada poslušala in ne uslišavala? Saj njeno serce je usmiljeno, je mehko in ljubeznivo, kakoršnega nobena mati nima! Kakor pa starše veseli, ako pridno dete priprošuje za hudobnega brata ali sestrico, ktero oča ali mati mislijo kaznovati, tako jih gane to, da na priprošnjo pridne hčerke sine hudobnemu prizanesejo kazen. Tako dela tudi naša dobrotljiva mamica Marija Roženkranska. Kader neskončno pravični Bog kaznovati hoče dušo tvojega očeta ali pokojne matere, ali bratov in sestic, ki so že v večnosti, ti pa poklekneš pred mater božjo Marijo Roženkransko in prav otroško in priserčno molíš za dušico svojega pokojnega očeta ali ljubljene matere, ki menda tudi zavoljo tebe tam terpijo: tedaj Marija tvoje zasluge svetega roženkranca jim pošlje, in ohladi in polajša njihove muke; ali, ako je volja božja jih z vervjo svetega roženkranca, ktero si ti spletel, izvleče iz vic. Oh ljubi moji otročiči, nič vam gorkejše ne priporočam, kakor sveti roženkranc moliti za pokojne starše svoje. Tudi vam keršanski vdovci, in zapuščene vdove namotam molek na vaše roke; molite rade sv. roženkranc za zakonske tovarše, ko so že pravičnosti božji zapadli! Molimo radi za vse verne duše, naj se jih Marija usmili, in skoro pripelje v nebeško veselje!

Sklep.

Slovencev prelepa šega je, da merliče spoštljivo omijejo, lepo oblečejo, in na pravico položijo, roke mu sklenejo in mu molek ali čislo navijejo, kakor Marijino vervico v znamenje, da je v življenju rad molil sv. roženkranc, in lepo Marijo častil. Oj srečen človek, ki to sveto delo zvesto opravlja, ker „Marijin služabnik se ne pogubi.“ Sv. Bernard uči: „Tudi nam bo na roke ovit, — Kdar v temni grob moramo it' — Le v celem življenju ga molimo zvesto — Naj bramba na sodbi nam bo“! O Marija Roženkranska, le vezi nas s svojim vezilom svetega roženkranca vedno tesnejše na svoje neomadežano Serce; daj nam veselje do te prelepe molitve, dokler živimo. Ko se pa dušica naša ločila bo iz solzne doline, takrat nas na vervici svetega roženkranca reši večne pogube, in nas potegni k sebi in k ljubemu Jezusu v hišo nebeškega Očeta! Amen.

Za nedeljo posvečevanja vseh cerkev.

(Poglejmo cerkve, kaj nas učé? gov. J. A.)

Juda, njegovi bratje in ves Izraelov zbor so sklenili, da naj se obhaja dan altarnega posvečevanja ob svojem času od leta do leta skoz osem dni z veseljem in radostjo.
1. Makb. 4, 59.

Vvod.

Judje, izvoljeno ljudstvo Božje stare zaveze, so imeli en sam tempelj, kjer si je Bog v čudnem oblaku nad skrinjo zaveze svoje stanovanje izvolil. Sezidal ga je kralj Salamon z veliko silo in nepopisljivim bogastvom. Ta tempelj je stal okoli 400 let. Leta 588. pred Kristusom pa je prišel babilonski kralj Nabuhodonosor, ga je požgal in popolnoma razdjal, sreberne in zlate posode, kakor tudi judovsko ljudstvo seboj v sužnost odpeljal. — Čez 70 let, ko so se Judje iz babilonske sužnosti v domačo deželo povernili, so zopet z velikim trudom nov tempelj postavili, ki pa ni bil senca poprejšnemu. Nekteri, ki so še Salomonovega videli, so žalosti jokali, da je sedanji tempelj tako reven v primeri s poprejšnim. Preroka Hagej in Caharija sta jih pa tolažila, da naj ne žalujejo zavoljo tega: če je tudi ta tempelj revniši, bo pa vendar častitljivši postal zavoljo tega, ker bo v njem tisti učil, na kterega čakajo vse ljudstva — obljubljeni Mesija! —

Preden je pa obljubljeni Odrešenik na svet prišel, godila se je Judom še večkrat terda. Posebno grozovito je ž njimi ravnal sirski kralj Antijoh, ki se je tempeljna polastil, malike va-nj postavil, in na altarju, kjer se je poprej živemu Bogu darovalo, malikom darovati ukazal. Prepovedal je tudi po Mojzesovi postavi živeti. Tiste pa, ki so se še zmiraj Mojzesove postave deržali, je preganjal in moril. Tako je umoril starčeka Eleacarja in 6 maka-bejskih bratov z materjo vred.

To ravnanje je Jude tako razkačilo, da so se zoper sirskega kralja vzdignili. Juda Makabejec je sovražnike premagal in jih iz Jeruzalema spodil. Potem se poda s svojimi vojščaki v tempelj. Pa kako žalostno? kaj vidijo? Pred altarjem je trava rastle, vse na okrog je bilo nečisto in ognušeno. Ko Juda in njegovi spremljevalci to gnjusobo vgladajo, žalosti popadajo na svoje obraze, oblačila tergajo in velik stok zaženó. — Potem se vzdignejo, izmečejo vso nesnago iz tempelja, potrebijo tla, poderó altar in novega postavijo. Ko so tako tempelj in altar neverske gnjusobe očistili, praznovali so veselje očiščevanja skoz osem dni in sklenili vsako leto 8 dni ta praznik obhajati, kar so tudi storili in Judje še dandanes ta praznik obhajajo.

No, keršanski poslušavci! če so Judje tako slovesno obletnico očiščevanja svojega tempelja in altarja obhajali, koliko več se spodobi, da mi kristjani obletnico posvečevanja svojih cerkev praznujemo, v katerih Bog sam noč in dan prebiva. Prišla je danes zopet nedelja posvečevanja te cerkve; prav je tedaj, da se veselimo in obletnico praznično obhajamo.

Lani sem ta dan govoril, kaj je najlepši kinč keršanskih cerkev, ali kako moramo cerkev znotraj ozaljšati; danes vam pa hočem povedati:

Kaj nas unanji pogled kake cerkve uči; ali

Kaj naj mislimo, kedar vgladamo kako cerkev.

Razlaga.

Nekako čudno in dobro je človeku pri sercu, če se na kak hribček vstopi in okoli sebe pogleda. Tu vidi okoli sebe brezštevilo cerkev, ki kakor bele rože s črnimi in rudečimi kopicami nasproti bliščé. Vidi se cerkve po hribih in na ravnem, v mestih in po vaseh, med hišami in na samem, v logih in na sternih gorah. In akoravno je po keršanskih deželah povsod mnogo cerkev; vendar je v tem naša dežela skoraj da vsem drugim naprej. Na Kranjskem je namreč 315 farnih cerkev, 1008 podružnic in 161 kapel, v katerih se sv. maša bere; tako da na komaj 400 ljudi že ena cerkev pride.

In kaj menite, ljubi moji! kaj nas te mnoge cerkve učé, kaj nam pravijo?

Če so tudi mertve in neme, vendar nam glasno oznanujejo veselo resnico:

1. da smo na keršanski zemlji, da med kristjani prebivamo, da smo otroci prave cerkve, ki kaže svojim vernim edino pravo pot v večnost. — Te mnoge cerkve nam kažejo neizrečeno dobroto, za katero se Bogu nikoli ne moremo zadosti zahvaliti. Še dve ali tristo let po Kristusu, v nekterih krajih še clo osem stolet po naši deželi ni bilo viditi keršanskih cerkev. Naši očetje so po gojzdh malikom darovali in kresove žgali; po nekterih drugih deželah pa še zdaj leži tema in smertna senca malikovavstva.

2. Toliko cerkev po naši domovini nam pa tudi pravi, kako pobožni so naši spredniki bili, ki so enkrat k spoznanju resnice prišli. Zato se nam pa mora, kedar pogledamo cerkve, tudi misel vrniti v glavo: če so naši spredniki toliko storili v čast Božjo, ali ni naša dolžnost, da mi, njih mlajši, njih nasledniki vsaj to obderžimo, kar so oni zidali in zapustili? Toraj je zmiraj veselo znamnje, če farmani za svojo farno cerkev skerbé, če jo lepšajo in od svojega zasluzka tudi v povišanje Božje službe kak dar na altar položé, kakor se hvalevredno pri naši farni cerkvi godi, kjer od 1-ta do leta zmiraj kaj novega naraste. — Nasproti pa je žalostno znamenje, če nasledniki še tega obderžati, popraviti in ponoviti nočejo ali ne morejo, kar so spredniki s tolikim veseljem postavili.

3. Cerkve nas dalje učé, kako moramo biti kristjani v ljubezni in edinosti sklenjeni, da bomo Bogu dopadljiv tempelj. Cerkev namreč je podoba katoliške družbe. — Kakor je cerkev iz kamnov ali opek zidana, tako je tudi katoliška cerkev iz vseh pravovernih kristjanov sestavljena. Zidarji, ki zidajo katoliško cerkev so duhovni, ki s sv. kerstom zmiraj novih kamnov v zid privedajo in zmiraj više zidajo. In kakor zidar ne more kamna, kakoršen je, v zid vložiti, ampak ga mora še otleči in pripraviti, da se prileže; tako morajo tudi duhovni verne obdelovati z Božjo besedo, ki je kakor kladvo, ki meči in pripravlja človeško serce, da se lepo vleže v duhovno zidovje. — Kamne in opeke je treba z mortom ometati, da se sprimejo in terdno deržé; ravno tako edini pa verne kristjane gnada sv. Duha, katero prijemljejo pri sv. zakramentih. — Ko bi kamni odjenjali in razpadli, cerkev bi se posula; to nas pa uči, da moramo kristjani skupaj deržati, da sovražnik tudi škodovati ne bo mogel. — Kamni, ki so spodaj, morajo veliko večo težo nositi, kakor zgornji; to nas zopet uči, da moramo slabosti eden drugzega prenašati in poterpeti med seboj. — Najglobljejši in prvi kamen, na kterega je cerkev zidana, je temeljni kamen. Ta pa je v katoliški cerkvi Jezus Kristus sam, pa tudi aposteljni njegovi, kakor nam priča sv. Pavl, ki piše Efežanom: „Vi ste domačini Božji, zidani na temelj aposteljnov in prerokov, najviši vogelni kamen pa je Kristus Jezus, na kterem je vse zidovje postav-

ljeno in raste v sv. tempelj v Gospodu, v kterega ste tudi vi vzdani v prebivališče Božje, v Duhu.“ (Efež. 2, 20—22.) — In Jezus sam se imenuje vogelni kamen, ker Judom očita: „Kamen, kterega so zidarji zaverгли, je postal vogelni kamen.“ S tem je hotel reči: Vi ste tisti zidarji, ki brez mene hočete zidati, pa povem vam, jes sem tisti vogelni kamen; kdor bo na ta kamen padel, pobil se bo; na kterega bo pa kamen padel, zmečkal ga bo. (Mat. 21, 42. D.) Nevidni vogelni kamen je tedaj Jezus Kristus; vidni pa je njegov namestnik, papež. Zato tudi Jezus svojega namestnika skalo imenuje, rekoč: „Peter! ti si skala itd.“ — Kdor pa z glavo v skalo rije, pobil si jo bo, skala pa se ne bo umaknila. In kdor se zoper katoliško cerkev vojskuje, gotovo bo premagan; skala, na katero buta z glavo, ga bo pomečkala. To se je do zdaj še zmiraj zgodilo in se bo tudi znanprej; ker je ta cerkev na skalo zidana, ktere tudi peklenške vrata premagale ne bodo.

4. Razun cerkvenega zidovja še druge reči pri cerkvah zapazimo, ki imajo vse lep pomen in nas vsaka še kaj posebnega uči. — Vidimo tudi zvonik. Ne le, da zvonik ali turn k cerkveni lepoti največ pripomore in jo tako od drugih poslopij loči, nam tudi resen nauk daje. Ker je viši kot cerkev in raven kot sveča, kaže nam moléé proti nebesom, perstu enak; kakor bi hotel reči, da tu ni naš pravi dom, da je naša domačija pri Očetu v nebesih, kamor bomo tudi prišli, če zdaj pridno in vredno tisto hišo obiskujemo, zraven ktere on stoji.

5. Verh cerkve ali zvonika sveti se zlat ali železen križ, znamenje našega odršenja in zastava našega upanja. Postavljen je na visoko, da bi ga ja nihče ne zgrešil, da bi ja rad za Kristusom po križevem potu hodil in bi se mu tako ne bilo bati tega znamenja takrat, ko se bo tudi na visokem prikazal na sodni dan.

6. Na nekterih zvonikih ali cerkvenih strehah vidi se tudi tu in tam železen petelin. Ta nas opominja, da je treba zgodaj iti na delo, in pa tudi zgodaj, že v mladosti, Bogu služiti, kakor tudi petelin na vse zgodaj poje. Spominja nas pa tudi Petrovega petelina in tedaj hitre in resnične pokore. Kader ga tedaj vglédamo, naj nam serce ne upade, če smo grešili; on nas kliče k pokori in poboljšanju; in če ga tako hitro in radi ubogamo, kakor Peter, tudi nam odpuščeno bo.

7. V zvoniku so zvonovi, ki nas iz visocih lin k molitvi in Božji službi vabijo. Na visokem visé in pojó, da bi naše misli od zemeljskega k nebeškim željam povzdigovali, da bi vsacega kakor glas iz unega sveta budili in vsak dan resnico na uho upili: Zemlja ni tvoja domovina; vzdigni navzgor svoje oči in poglej, kje si doma. Zvonovi nas tolažijo v nadlogah, ker nam mило na uho šepetajo: Le poterpi, kmalo te mine kratko terpljenje, tam pa te čaka večni delopust. Zvonovi tudi zapeli bodo, ko nas ponesó na pokopališče in nas položijo k večnemu počitku.

8. Na zvoniku je tudi ura. Kaže nam ure našega popotovanja, žalostne in vesele. Vsak dan, vsako noč jih dvanajst odbije. Kolikorkrat jo vidimo ali slišimo, mislimo sami pri sebi: Ena teh bo gotovo zadnja; Bog dal, da bi srečna bila!

9. V cerkev so velike in male vrata; pa skoz oboje se v cerkev pride. To naj nas tolaži, da nas vsak stan lahko v nebesa pripelje, če le njegove dolžnosti spolnujemo. Kakor tudi pri malih vratih lahko v cerkev prideš, tako te tudi tvoj nizki stan lahko zveliča, če le vse zavoljo Boga storiš in se greha varuješ.

10. Okoli cerkve je pokopališče. Tam naši ranjci počivajo, tam bomo berž ko ne, tudi mi spali. Kader tedaj memo pokopališča gremo ali ga vidimo, spominjajmo se naših ranjcev, molimo za-nje, pa tudi na se ne pozabimo, da bomo tako živeli, da se nam tega kraja ne bo bati, ko bi tudi že ta teden imeli tje priti!

Sklep.

Tako ste tedaj slišali, preljubi! kaj nas cerkve že po zunanjem učijo, ali kaj nam je misliti, kader kako cerkev vidimo ali memo nje gremo. Dobra kristjana tak pogled vselej razveseljuje; hudoben pa se cerkve že od daleč vstraši, ker mu cerkev molče njegove hudobije očita. O da bi ga tudi nje pogled pretresel, da bi spoznal še ob času, kaj njemu v zveličanje služi. To pa je gotovo, da le tistemu, ki nad cerkvijo veselje ima in jo rad obiskuje, bo cerkev tudi postala vrata v nebeško domačijo. Amen.

Zahvalna nedelja. XXI. nedelja po binkoštih.

(Kako se moramo Bogu zahvaliti? gov. J. T.)

„Plaćaj, kar si dolžen“! Mat. 18, 28.

Vvod.

Sveta nevolja in jeza mora prijeti vsakega poštenega človeka, kader sliši, kako gerdo in neusmiljeno je delal hlapec od kterege sv. evangelje govori s svojim sohlapcem. Bil je ta hlapec svojemu gospodarju dolžen 10 tavžent talentov, t. j. po našem blizo 3 milijone tolarjev. In ker ni imel s čem plačati, je gospodarja prosil za poterpljenje, gospod se ga usnil, in mu ves dolg odpusti. Glejte kolika dobrota za hlapca! On pa tega ni spoznal, ampak ko sreča

svojega tovarša, kateri mu je bil dolžen samo 100 denarjev, t. j. po našem 10 zlatov, ga je začel tirjati in ko ga hlapec tudi za poterpljenje prosi, se ga noče usmiliti, ampak daviti ga je začel, in na zadnje pustil v ječo zapreti. Gerda nehvaležnost, bodete rekli, je to, in prav imate. Že hvaležni spomin na neizmerno dobroto, katero je od svojega gospodarja prejel, bi bil moral nagniti hlapca, da bi tudi on svojemu tovaršu dolg odpustil, ali vsaj še nekaj časa poterpel.

Pa varujmo se ljubi kristjani, da očitanje te gerde nehvaležnosti nas same ne zadene.

Kako pa smo se mi že zahvalili Bogu za prejete dobrote? Zdi se mi, da tudi nam donijo na ušesa besede sv. evangelja: Plačaj, kar si dolžen. Kaj pa smo dolžni Bogu? Ali morebiti 10.000 talentov? O še veliko več. Glejte, že samo življenje kterega imamo od Boga, je več vredno. Kdo pa da svoje življenje, kdo se pa da umoriti za tri milijone tolarjev, jaz ne, in mislim da izmed vas tudi nobeden. In če zdaj še pomislimo druge dobrote, ktere od začetka svojega življenja do smertne ure, vsaki dan od jutra do mraka od Boga uživamo, bomo spoznali, kolik je dolg, kterega bi morali Bogu plačati. Ali kako hočemo to storiti? Kako hočemo mi revne stvari na svetu, kateri še dihati ne moremo brez božje pomoči, kako hočemo mi ta neizmerni dolg Bogu plačati? — Glejte naš gospodar v nebesih je tako usmiljen, tako dobrotljiv, da za vse dobrote, ktere nam deli, nič drugega ne tirja, kakor edino to, da smo mu hvaležni. Hvaležnost toraj, je tisto, kar smo Bogu dolžni, hvaležnost je to, kar mu plačati moramo. „Plačaj kar si dolžen.“

Znal bi mi pa kdo izmed vas reči: „Jaz bi se rad Bogu zahvalil, pa ne vem kako! Ne vem se prav obnašati, sem tako neroden, neučen, ne najdem pravih besed da bi pokazal Bogu svojo hvaležnost. Res je. — Da pa zavoljo tega ne boš preveč v strahu, hočem te jaz podučiti, kakošna mora biti tvoja zahvala, da bo Bogu dopadljiva; in sicer rečem:

Mi se moramo Bogu zahvaliti

1. v mislih, 2. v besedah, 3. v djanju.

„Kdor vas posluša, mene posluša,“ rekel je Jezus k svojim apostelnom. Poslušajte toraj tudi mene zvesto, da bode Jezusu v čast, vam pa v zveličanje.

Razlaga.

1. Kako moramo v mislih Bogu hvaležni biti? Mi se v mislih Bogu za prejete dobrote takrat zahvalimo, ako te dobrote spoznamo, in jih v spominu obdržujemo. Veliko tavžent ljudi je na svetu, kateri živijo brez vse vere, kateri čisto nič ne verujejo, tudi ne, da je en Bog, dobrotljivi gospod in pravični sodnik. Taki se ve da tudi ne spoznajo, da vse, kar uživajo, je dobrota božja; ampak

če se jim dobro godi, pravijo, da jim je sreča vgodna, ali če hudo, da jih nesreča zalezuje. Pa ne samo med takimi brezbožniki, ampak tudi med kristjani se nahajajo nehvaležniki, kateri ne spoznajo resnice besed, *zbojze* katere govori sv. apostel Jakob rekoč: „Vsak dober dar in vsaka popolnoma dobrota je od zgoraj in pride od Očeta luči.“ Marsikteri kmet, kader gre po polju, in vidi, kako žito lepo zori, kako polno je klasje, kako bogato žetev bo imel — ali pa v jesen, ko spravi že vse poljske pridelke in pregleduje polne kašte, misli si sam pri sebi: Kako srečen sem pa spet, vse to sem si pridelal. Pridno sem gnojil, in oral, za setev sem ravno pravi čas zadel, in lepo seme odbral, in vreme mi je tudi vselej po volji bilo in zdaj mi zemlja poverne moj trud in delo. Glejte ošabneža, kateri celi pridelek sam sebi in svoji pridnosti pripisuje, na Boga pa še ne zmisli ne. Takemu bi pač jes, ko bi ga poznal, rekel: Prijatelj, kaj pa ti pomaga vse gnojenje, oranje, setev in vse delo, ako bi pa Bog svojega blagoslova ne dal? Veš, kaj pravi sv. apostel Pavl? „Ne tisti, kateri poliva, tudi ne tisti, ki seje, je kaj vreden, ampak tisti, kateri rast daje — Bog.“

Glejte tako se moramo v mislih Bogu zahvaljevati, da nikdar tega, kar uživamo, sami sebi in svojej pridnosti in marljivosti ne pripisujemo, ampak da spoznamo, da je vse le dobrota božja, ali da z drugimi besedami rečem: ponižnost v sercu in spoznanje svoje lastne nevrednosti in nezmožnosti, to je prava hvaležnost, katero s svojim srcem Bogu skazujemo. Nasproti pa se zoper dolžno hvaležnost pregrešimo, ako smo ošabnega, napuhnjenega serca; kakor pravi sv. Avguštin rekoč: „Dosti ljudi živa mnogo dobrot božjih, pa skoz to, da ne spoznajo, od kod jih imajo, se napihujejo od brezbožne ošabnosti in prevzetnosti. Nikdo pa ne bode srečen z darovi božjimi, ako je nehvaležen proti dobrotniku.“ Pa še nekaj je potrebno. Mi moramo dobrote božje tudi vedno v spominu obderževati.

Ko je Kristusa enkrat 10 gobovih mož prosilo, naj bi jih ozdravil, pošlje jih k duhovnikom, da bi se tam pokazali, da so ozdravljeni. Po potu so naenkrat spoznali, da so popolnoma očiščeni, in eden se ročno verne nazaj h Kristusu, da se mu zahvali. — Tudi drugi so spoznali dobroto svojega ozdravljenja, pa so jo tudi kar hitro pozabili in so šli dalej. — Glejte in ta nehvaležna pozabljeni v ost je Jezusa tako vžalila, da je prašal, kje je unih devet, kateri so tudi očiščeni bili? — Varujmo se kristjani, da tudi mi tako storili ne bodemo. Danes smo se prišli v cerkev Bogu zahvalit za vse prejete dobrote. Pa s tem ni vse storjeno. Ko pridemo domu, ne smemo hitro pozabiti, da smo vse le od Boga prejeli, ampak vedno in vedno, vsak dan, vsako uro nam mora to v spominu ostati. Kader meriš, ljubi prijatelj, žito, da ga v mlin pošlješ, naj te vsako zernice spominja, da imaš dobrotljivega Očeta v nebesih, kateri ti je to dal. Kmetica, kader zjutraj zakuriš, le pomisli, da je Bog dal, da so derva zrasla, s katerimi si kuhati in se ogrevati zamoremo;

vsak mali prahek moke, ktero za kuho porabiš, ali ktero za kruh primesiš, naj te spominja na Boga, od kterega je prišlo. Kader živino kermiš, zmisli, da ti je Bog dal njo in pa kermo, ktero jej pokladaš; kader greš delat, spomni se, da ti je Bog dal zdrave in krepke ude in tako zamoreš, ako le sam hočeš, cell dan v vednem spominu dobrot božjih preživeti, boš pri tem vedno vesel in zadovoljen, zato ker vedno z Bogom zjedinjen živiš, in tako bodeš Bogu najlepše pokazal v mislih svojo hvaležnost.

2. Drugič, sem rekel, moramo Bogu svojo hvaležnost skazovati z besedami. Kako pa se to zgodi?

Ko je Jezus enkrat iz nekega obsedenega človeka hudega Duha izgnal, hotel je tisti človek iz hvaležnosti zmiraj pri Jezusu ostati. Ali Kristus mu tega ni dopustil, ampak mu je rekel: Pojdi domu k svojim ljudem, in oznanuj jim, kake velike reči ti je Bog storil, in kako se je tebe usmilil. (Mark. 5, 19.)

Glejte v tem obstoji zahvala v besedah, da ljudem oznanujemo, kako dobrotljiv nam je Bog. Človeško serce je tako vstvarjeno, da vsako veselje, ki ga občuti, mora drugim razodeti; neka notranja moč žene človeka, da ne more zamolčati tega, od česar mu serce kipi, ampak poišče si dobrega prijatla, in mu pravi in pripoveduje, kaj občuti v sercu; in ker se potem prijatelj tudi veseli, je veselje še večje. Glej kristjan, tukaj imaš priložnost, z besedami svojo hvaležnost do Boga kazati. Če ti je kaj po sreči steklo, n. pr. ako si kaki nevarnosti premoženja ali življenja srečno odišel, ali ako si kako dobro barantijo napravil, ali ako si veliko žita ali sadja dobil, če se kaj zgodi, kar ti veselje dela, in ti prideš k svojemu sozedu, k svojemu prijatlu, in se od tega pogovarjata, ne reci: Glej prijatelj, kako sem srečen, to in to sem tako dobro kupil ali prodal, to in toliko sem si pridelal, tako bi bil že nehvaležen proti Bogu, ampak reci vselej: Glej, kako dober mi je Bog, kaj mi je dal, kako me je nevarnosti otel, kako mi je svoj blagoslov ali žegen dal itd. tako bodeš spolnoval besede Kristusove: Pojdi in oznanuj svojim, koliko ti je Bog storil, tako bodeš oznanoval dela milosti in dobrote božje.

Narlepša zahvala pa se v besedah Bogu daje z molitvijo. Znano vam je, da molitev ima trojen namen, namreč, da Boga molimo, t. j. njegovo neskončno veličastvo in svojo nevrednost spoznamo in ga poveličujemo in hvalimo; potem da Boga za potrebne dobrote prosimo, in tretjič da se mu za prejete dobrote zahvalimo. — K zahvalni molitvi nas opominjajo skoraj vse strani sv. pisma; tam vidimo lepe izgleda, tam beremo lepe besede. Kristus sam, preden je tisti čudež storil, da je s 5 kruhi nasitil 5000 ljudi, se je najpoprej Očetu nebeškemu zahvalil, potem je še le kruh razlomil in ljudem razdeliti ukazal. In pri zadnji večerji, ko je postavil zakrament presvetega rešnjega Telesa, se je najpoprej tudi zahvalil Očetu, in potem še le kruh posvetil. In preden je mertvega Lazarja

k življenju obudil, je nekoliko pomolil in nazadnje rekel: Oče, zahvalim se ti, da si me vslišal. Kaj nas boče Jezus s tem svojim obnašanjem drugega učiti, kakor hvaležnosti do Boga? Toraj nas opominja sv. apostel Pavl rekoč: „Govorite med seboj v psalmih, in pesmah in v pevanju duhovskem, in prepevajte v svojih sercih v zahvalo za vse Bogu in Očetu v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ In na drugem mestu pravi: „Ne bodite preveč skerbni, ampak pri vsaki molitvi s hvaležnostjo svoje prošnje naznanujte Bogu.“ Toraj ne pristavim tukaj nič drugega kakor to: Kristjani molite in zopet molite. Molite ne samo zjutraj in zvečer, ne samo pred jedjo in po jedi, ne samo v cerkvi, ampak molite tudi čez dan, kolikorkrat zamorete, molite v hiši in na polju, v gošči in na paši, povsod in pri vsakem delu lahko svoje serce k Bogu povzdiguje, in zmiraj in povsod bode vaša zahvalna molitev Bogu dopadla, ako pride iz čistega, ponižnega in hvaležnega serca; kakor pravi sv. apostel Pavl: „Jaz hočem, da živi molijo povsod, in vzdigujejo čiste roke k Bogu brez jeze in obotavljanja, zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom našim Zveličarjem.“

3. Poglejmo še zdaj, kako se v djanju moramo Bogu zahvaliti. Sv. evangelje nas v tem podučuje. Ko je gospod hlapcu odpustil celi neizmerni dolg, 10.000 talentov, je hlapec naenkrat postal ošaben in prevzeten, in se je proti drugemu hlapcu, ki je bil njegov dolžnik, kakor ojster gospod obnašal; ker ni pomislil, da je sam še revniši kakor uni, zato ker je bil njegov dolg veliko večji. Glejte ljubi kristjani, to nas uči, da tisti, ktere Bog bolj kakor druge obdaruje z dobrotami, naj se ne vzdigujejo čez svojega bolj revnega bližnjega, da ga ne zaničujejo in ne zasmehujejo, ampak da se spominjajo, da so oni še večji dolžniki pri Bogu, kakor uni, katerim je Bog manj dal. Kako zoperno je to Bogu, ako človek prevzeten čez to, kar mu Bog daje, svojega bližnjega zaničuje, bodete iz sledeče kratke zgodbe spoznali ki se je 1866 zgodila.

V slovenskih goricah je v neki fari bogat posestnik, ki ima posebno veliko vinogradov. Ko je hud mraz skoraj vse niže ležeče vinograde pokončal, so njegovi brez vse škode ostali, zato ker bolj visoko ležijo. Tisti ošabni mož se je zdaj začel drugim revežem posmehovati, jih zaničevati, in se bahati s tem, da bodo zdaj vsi od njega morali vino kupovati. Ali kaj se zgodi. Ni bilo dolgo, toča pride, in njegove vinograde vse čisto do malega pobije. Tako Bog kaznuje ljudi, kateri v svoji prevzetnosti njegovih dobrot ne spoznajo, in druge zaničujejo, kateri so manj prejeli. Varujmo se, da se tudi nam taka ne zgodi.

Nehvaležni hlapec v evangeljski priliki pa ni bil samo ošaben in prevzeten, ampak tudi neusmiljen do svojega sohlapca, in ga še za mali dolg počakati ni hotel, če ravno ga je za poterpljenje prosil. In gospod se je čez to tako raztogotil, da je dal nehvaležnega in

terdoserčnega hlapca zvezati in v ječo vreči, dokler bi vse do zadnjega poplačal.

Zopet lep nauk za nas, kako moramo svojo hvaležnost Bogu skazovati s tem, da smo usmiljeni do svojega bližnjega. Če pride tedaj k tebi tvoj dolžnik, in te prosi poterpljenja, ker letos ni imel znabiti obilne žetve, ali ga je druga nesreča zadela, ne bodi terdoserčen, ampak čakaj ga še iz hvaležnosti do Boga, če pride tvoj ubogi sosed te prosit za to ali uno, za žito, za moke ali kaj drugega, daj mu, kar želi, rekoč: Hvala Bogu; saj mi je dovolj dal, da ti lahko od tega podelim. Pride k tvoji hiši reven berač, ki je v resnici potreben in te kruha prosi ali prenočišča, ne spodi ga od svojega praga, daj mu v božjem imenu za kar te prosi in zahvali se Bogu, da še zamoreš milošnje dati. Zakaj nikdar ne smeš pozabiti, da lačne nasitovati, žejne napajati, nage oblačiti, popotnike sprejemati itd. so dela milosti, s katerimi Bogu odslužimo dolžno zahvalo. In ravno take dobre dela nam bodo tudi v zasluženje, ker jih bo Kristus enkrat od nas tirjal, ko bo rekel pravičnim: „Bil sem lačen posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta; zakaj, kar ste najmanjšemu izmed teh storili v mojem imenu, to ste meni storili.“

Ako tedaj dobrote in dari božje radi delimo s tistimi, kateri so jih manj prejeli, v djanju skazujemo hvaležnost svojo proti Bogu.

Dalje je potreba, da dobrote božje vživamo tako, kakor Bog hoče, in kakor je namen božjih darov, namreč da se pošteno preživljamo, pošteno oblačimo, in pošteno veselimo. Ali z eno besedo: vživajmo jih z m e r a o. Glejte, da se pri viaskih goricah zdaj že nekaj let bolj slabo, kakor dobro godi; ali ni to kazen božja za nehvaležnost človeško, ker ljudje namesto zmerno uživati ta dar božji, in se pošteno veseliti, se vpijanijo, in v tem stanu potem preklinjajo, klafajo, se pobijajo, se nečistosti in drugim razuzdanostim vdajejo, in scer najbolj ob nedeljah in praznikih, kateri so Bogu posvečeni dnevi. — Okoli 300 let je zdaj krompir že v naših deželah, pa iz zgodovine se vidi, da ni nikdar prej guil, kakor potem, ko so začeli iz njega delati žganje, tisto pijačo, ktera je toliko ljudi že pogubila na duši in na telesu. Ali ni to očitna kazen božja, ker so ljudje nehvaležni za to dobroto, s katero se toliko in toliko ljudi preživlja? Toraj kristjani, vživajmo zmerno in pošteno darove božje, to bo Bogu dopadljiva zahvala.

Sploh pa bodimo Bogu hvaležni s tem, da pobožno, pravično, bogoljubno živimo in se vsakega greha, tudi narmanjšega varujemo iz vseh moči bolj kakor strupene kače. Ali Bog s tem, da nam vsaki trenutek tolike dobrote deli, zasluži, da ga vedno žalimo, da ga zaničujemo, ga zasmehujemo, da mu tako rekoč v lice plujemo in dobrega Očeta za vsaki kos kruha s pestini bijemo? Glejte kako gerda nehvaležnost! Ko bi pač človek vselej le na dobrotljivost božjo mislil, nikdar bi ne grešil. Sv. apostel Pavl pravi, da tisti

kteri smerten greh stori, Kristusa vnovič križa. Tedaj z grehom ponavljamo Kristusu vse tiste martre, ktere je takrat občutil, ko je za nas terpel in umerl. Ali mu hočemo zanaprej še to storiti? ne! ljubi kristjani; sovražimo greh iz celega serca in ne storimo ga, naj velja kar hoče, da ne bo Bog čez našo nehvaležnost tako britko tožil, kakor čez nehvaležnost judovskega ljudstva rekoč:

Moje ljudstvo, kaj sem ti storil? ali v čem sem te razžalil? odgovori mi!

Jes sem te peljal iz egiptovske dežele, in ti si napravilo križ svojemu Odrešeniku.

Jes sem te 40 let vodil skoz puščavo, sem te redil z mano in te peljal v rodovitno deželo — in ti si pripravilo križ svojemu Odrešeniku.

Kaj bi ti še bil mogel storiti in ti nisem storil?

Jes sem te oskerboval, kakor svoj prelepi vinograd in ti si mi postalo grenko, z jesihom si me napajalo v moji žeji, in s sulico si prebodlo stran svojemu Odrešeniku.

Jes sem zavoljo tebe udaril Egiptovsko deželo s smertjo vseh pervorojenih, in ti si udarilo in bičalo moje telo.

Moje ljudstvo, kaj sem ti storil? ali v čem sem te razžalil? odgovori mi!

Jes sem zavoljo tebe kralja Faraona v morje potopil, in ti si me izdalo višim duhovnom.

Jes sem ti odperl rudeče morje, da si s suho nogo skoz šlo, in ti si mi s sulico mojo stran odperlo.

Jes sem te napojil s sladko vodo iz skale, in ti si me napojilo z žolčem in jesihom.

Jes sem zavoljo tebe udaril in pokončal sovražnega kralja in ti si me s terstom udarilo po glavi; jes sem ti dal kraljevo, ti pa si meni dalo na glavo ternjevo krono. Jes sem te povzdignil k veliki mogočnosti; in ti si me pribilo na razpelo križa.

Moje ljudstvo, kaj sem ti storil ali v čem sem te razžalil? odgovori mi!

Sklep.

Ljubi kristjani! bodimo Bogu hvaležni v mislih, da božje dobrote v ponižnosti spoznamo, in jih vedno v spominu obderžimo; z besedo, da božjo dobrotljivost vedno oznanujemo in radi od nje govorimo; v djanju, da dobrote božje ponižno, ztverno vživamo, jih tudi drugim, revežem delimo, in da sveto, pravično živimo.

Bodimo, še enkrat rečem, Bogu hvaležni. Ne bode nas grevalo. Zakaj sv. Tomaž Akvinski pravi: „Kdor se za prejete dobrote ne zahvaljuje, ni vreden jih prejeti; hvaležnost pa stori, da se vernejo dobrote nazaj k svojemu viru, od koder so prišle, tako da potem zopet in še obilniši tečejo.“

Nauki za slovensk misijon;

(pa se dajo porabiti tudi pri drugih priložnostih.) Spisal in gov. J. F. Kafol.

IX. Poduk. Obilna korist vredne spovedi.

„Jaz te ne bom obsodil; pojdi in nikdar več ne greši.“ — Tako je nekđaj rekel mili Jezus prešestnici v sv. evangelju. Janez VIII 11.

(Dalje.)

Blagor grešniku! da spoved ima. On si zamore svojo s hudobijo omadeževano dušo omiti. Ko bi spovedi ne bilo, bi za človeka, ki v edini smertni greh pade, nikdar več pomoči ne bilo. Ko bi tudi vso večnost zdihoval in jokal, vendar bi v stanu ne bil storjenega dolga pred Bogom popraviti. Blagor grešniku! da spoved ima. Kolikokrat jo vředno opravlja, mu Bog ves dolg odpusti, in kakor bi ne bil nikdar grešil, ves nedolžen postane. Res je, kar modri Tertuljan pravi: spoved je blagost grešnega človeka.

2. Pri spovedi zadobiš odpuščenje večnih kazni. — Po vsakem smertnem grehu človek zapade večnim kaznim, in ko bi v njem umerl, za vselej bi se v peklensko terpljenje pogreznil, kakor se je bil nekđaj Lucifer z vsemi svojimi nebeškimi puntarji pogreznil; zakaj „greh, ko je storjen, rodi smert,“ pravi sveti Jakob 1, 15. in sicer rodi večno peklensko smert. Pri vredni spovedi pa se nam grehi izbrišejo in ž njimi vred se nam odpustijo tudi večne kazni. — O času Jezusovega potovanja po svetu je bilo na Judovskem veliko zavoljo grehov tudi na telesu bolehnih ljudi. Ko so ti reveži v Jezusa klicali, jim je grehe odpustil in pri tej priči so oni tudi na telesu ozdraveli. Enako z današnjimi grešniki; zavoljo greha zapadejo peklenskim kaznim, če pa v Jezusa kličejo ter se grehov čisto izpovedó, jim usmiljeni Bog grehe odpusti in oproščeni so tudi večnih kazni, kajti smertni grehi in večne kazni so v takej zvezi med seboj, da, če grehe odvzameš, so tudi večne kazni odvzete. — Grešniki! ko ste v smertne grehe dovolili, ste zgrabili pravico do nebeške delšine, ste bili iz bukev izvoljenih izbrisani; zapadli ste pa večnim peklenskim kaznim, satan je vaše imena v černe bukve pogubljenih zapisal, in že prostor vam odkazal v njegovi kraljevini ter večno terpljenje vam namenil, samo še čakal je na smert vašega telesa: pa vi se svojih grehov odkrito-serčno izpoveste, in stergali ste se iz satanove oblasti, in vtekli ste pred večnim pogubljenjem, in odpuščene so vam peklenske kazni, in peklenšček je moral vaše imena iz svojih černih bukev izbrisati. Oh blaga spoved! srečni grešniki, da jo imate. Da, resnično je, kar

nekteri spokorniki pravijo, ker sami sebi tako-le govoré: Blagor meni, da sem se spovedal; jaz bi bil pogubljen, in večno pogubljen, ako bi ne bil k spovedi šel; ali sedej imam zaup v zveličanje iti, imam zaup enkrat nebeško neizmerno veselje uživati. — Prav je nekđaj puščavnik pripovedoval, da stojé pred neko cerkvijo, v katero so ljudje k spovedi hodili, vidil je z duhovnim očesom grešnike s smertnimi grehi omadeževane, da jih je satan na črni vervi deržal, in v cerkev iti zadrževal. So pa silama v cerkev stopili, in spoved opravili, na dom se vernivših ni več satan v sponah imel, marveč angelj varh jim je na strani šel, in peklenšček le daleč zad za njimi koračil. Oh mogočna spoved; ti človeka na enkrat rešiš iz sužnosti peklenškega okrutnika. In vse to le po neizmernem zasluženji Jezusa Kristusa, ki je s palico svetega križa potolkel peklenškega zmaja.

Vendar pa kristjanje! je dobro zapaziti, da ponižna spoved nam vselej le odpuščenje večnih kazen nakloni, ne pa odpuščenja časnih kazen, ktere moramo na tem svetu ali pa po smerti v vicah prestajati. Da, prav terdijo cerkveni učeniki, da pri spovedi se večne kazni, ki smo jih s svojimi smertnimi grehi zaslužili, le v časne kazni spremené. In če hočemo ovih časnih kazen odpuščenje doseči, je treba ostro se pokoriti; kar bi pa še našemu resničnemu spokorjenju vmanjkalo, moramo z vdeleževanjem svetih odpustkov nadomestovati. — Pa saj sami spoznamo, da za svoje grehe zaslužimo kazen; hvala Bogu! da nas spoved le večnega pogubljenja reši; potem pa naj Bog z nami stori, kakor mu je sveta volja. —

3. Pri spovedi zadobiš posvečujočo gnado Božjo. — Posvečujoča gnada Božja je svatovsko oblačilo za nebeško ženitovanje; ona stori dušo nevesto nebeškega ženina, jo stori prebivališče trojednega Boga, jo stori angeljem in zvoljenim podobno. Posvečujoča gnada je zlati nebeški perstan, ktereга sam Bog duši podari v znamenje svoje ljubezni in prijateljske milosti, ter jo v svojo predrago hčerko posveti. — Tako prebláženo gnado smo bili pervikrat zadobili pri svetem kerstu. Pa jojmene! zapravili smo jo po svojih smertnih djanskih grebih, in vsi dnevi, mesci in leta, ko smo v velicih grehah — brez posvečujoče gnade Božje živeli, so bili za večnost potrateni. Glejte Šavla, pervega izraeljskega kralja: 40 let je v resnici čez Izrael kraljeval, pa v svetem pismu se čita, da je samo 3 leta kralj bil, in razlagarji pravijo, da v svetem pismu se mu vlada samih 3 let prišteva zato, ker je le toliko časa po volji božji živel in si posvečujočo milost nebeško ohranil, vse druge leta je v grehu potratil in se pogubil. Tako nesrečni bi bili tudi mi, ako bi svete spovedi ne imeli. Ko po svetem kerstu v smertne djanske grehe pademo, nikdar več bi posvečujoče gnade Božje ne dosegli, ko bi svete spovedi ne imeli, in pogubili bi se. Pa trikrat hvala našemu Gospodu Jezusu Kristusu! z večno ljubeznijo nas je ljubil in poznavši naše slabosti je svojega nebeškega Očeta za vselej

omečil, nam posvečujočo gnado milostljivo povračati, ko se svojih grehov skesaje čisto spovemo in z novo gorečnostjo Božje službe poprimemo. Kakor je oče v svetem evangelju svojemu zgubljenemu sinu novo oblačilo oblekel, perstan na roko nataknil, in čevlje na noge obul; tako nam stori nebeški Oče po sveti spovedi, On nam da novo obleko svoje gnade, nam podari perstan svoje ljubezni, nam obuje čevlje svoje prijaznosti, nas spet sprejme v svojo družino in vsi nebeščani se naše sreče veselé, da postanemo otroci Božji in živi tempeljni svetega Duha. Blagor nam! da spoved imamo, da se po njej zopet v posvečujočo gnado Božjo poverniti zamoremo.

4. Pri spovedi zadobiš mir vesti. — Vest je božji sodnik, kojega je stvarnik vsakemu človeku v serce postavil. Grešnik zamore svojo vest za nekaj časa zadušiti, pa kmalo se spet zbudi, in s podvojeno britkostjo ga grize; zatorej je rekel prerok: „Za grešnika ni miru,“ ni ga miru ne v samoti, ne v družini, ne v posvetnih veselicah, ne po noči, ne po dnevi. To je dobro spoznal kralj David, zatorej je po storjenem grehu izustil: „Tvoja roka, (Gospod), je noč in dan nad menoj težila, in v svoji težavi sem se noč in dan semtertje obračal, ker me je tern greha bodel. Tedaj sem tebi svojo pregreho spoznal, in svoje krivice nisem zakrival. Rekel sem: Jaz hočem sam čez se svojo krivico spoznati, in ti si meni hudobijo mojega greha odpustil.“ —

Kakor David, zadobi vsak grešnik mir vesti le po skesanem obtoženju svojih pregreh; kajti vredna spoved je s Kristusovo kervjo podpisano spričevanje, da nam je pri Bogu dolg odpuščen, in grešnik pri resnični spovedi iz sebe verže strupeno otekline ostudnega greha. Besede, ki jih nam spovednik na uho reče: „Pojdi v miru, tvoji grehi so ti odpuščeni,“ so hladivno mazilo našega nepokojnega serca. To obstojé tudi naši zašli bratje protestanti. Chillingworth govori tako-le: „Kadar se človeku, ki oblast ima razvezati in grehe odpuščati, bližajš in zaupaš, ti rečem, da človeška zastopnost ne more zapopasti veselja, radosti in miru, ki ga občuti serce unega, kateri se te sreče deležnega veruje.“

V životopisu pobožnega Bridena se pripoveduje, da, ko je ta sloveči francoski pridigar v nekem mestu misijonaril, ga pride star vojaški častnik konjikov iz radovednosti poslušat. Misijonar ravno korist vredne spovedi razlaga, ko vojak v cerkev stopi. On posluša in je tako ginjen, da se za potrebno spoved napravi. Gre, poklekne pred misijonarja in izpljuva strupeno otekline ostudnih grehov, ter odvezo dobi. Ko od spovednice odstopi, se vpričo neštevilne množice na glas razjoče. Zdaj vstane, gre za misijonarjem v zagrado, kjer so duhovni zbrani bili in jim tako-le govori: Častiti duhovni! in posebno vi oče Briden! poslušajte me. Jaz vam obstojim, da v svojem življenji nisem nikdar takega serčnega veselja okusil kot danes, ko sem se s svojim Bogom pomiril. Terdim, da kralj Ljudovit XV., kteremu že 36 let služim, ni bil nikdar tako srečen kakor

sem jaz danes, ko sem si vest očistil, in težo svojih grehov odložil. — Glejte kristjani! kakošno veselje se v serce poverne, kadar se vest pri spovedi očisti. Da, resnično je, greh postavi nek zid med Bogom in človekom, takrat je serce nemirno, vest nepokojna; spoved ta zid spet razdere, odpravi greh, človeka z Bogom sprijazni in ta je največja blagost človeškega oserčja.

5. Spoved ljudi zavaruje mnogih pregreh in napčnost. — Slabo nagnenje v popačenem človeku je tako močno, da nihče se mu prav ustavljal ne bode, ako nima serčnega svaritelja, da bi ga k temu vedno opominoval. Človeško serce je potuhajen koteč, kjer se jezero hudih strast skriva; sami jih večkrat ne zapazimo, pa spovednikovemu očesu ne uidejo. Ako se človek nekoliko časa občno znanih budobij ogiblje, lahko že misli, da se je v pobožnosti uterdil, in nič več si ne prizadeva, vrojene napčnosti v sebi krotiti ter sam sebe zatajevati; pa se močno goljufa, le ena iskrica hudega poželenja je zadostna vžgati mu spet vso hotljivost in pogrezniti ga v nesrečno razuzdanost. Tukaj mu pride spoved v okom. Spovednik mu odkrije potuhnjene strasti, ter mu naročuje nad njimi skerbno bdeti; ga pouči, da, čeravno se velikih grehov ogiblje, se mu ni krepostnega življenja hvaliti ter ga svari pred opešanjem; tako človeka pred mnogimi grehi zavaruje, ker mu korenino budobije pokaže, in pa na roko mu da pripomočkov slabe nagone zmagovati, svoje napake dušiti ter berzdati grešnega človeka v sebi. Svest rečem: spoved je že mnogo mladih oseb pred nečistostjo zavarovala, je zavarovala pred prešestovanjem že marsiktero zakonsko ženo, je raztergala nebrojno grešnih ljubezen, je razdružila neštevilno slabih tovaršij, je zadušila veliko razuzdanost in navadnim grehom je glavo terla. Grehov se obtožiti težko stane, in natorna sramožljivost, ki se pri obtoženju oglasi, je marsikterega na brezdnu greha vstavila, ter mu na glas zavpila: „Ne delaj tega, ker se boš moral spovedati.“ In mi spovedniki smo že večkrat grešnike, kojim je gnada pravega spokorenja došla, tako-le govoriti čuli: V take grehe sem padel, tako sem nesrečen bil; in samo zatorej, ker sem bil izpovedanje več časa opustil. Ko bi bil jaz k spovedi hodil, kakor nekdanj, bi ne bil v take grehe zabrodil. Gorje meni! da nisem bolj pogostoma svete spovedi opravljal. —

6. Spoved ljudi v poštenem življenju vterduje. — Da je to res, nam sami protestanti povedó. Ko je bila namreč pri njih spoved odpravljena, so se ljudje takim pregreham izdali, da ni popisati; zdelo se je, da s človeškim društvom bo kmalo pri koncu, tako občna bila je razuzdanost med protestanti. Zgodovina pripoveduje, da posebno razsajanje se je v nemškem mestu Nürnbergu vgnjezdilo, tako da še nekteri pošteni Nürnbergžani si niso vedeli pomagati; oni gredó cesarja Karola V. prosit, naj bi s cesarskim poveljem spoved zopet zaukazal, da bi se razuzdanosti zajez vložil in pošteno življenje med ljudmi obderžalo. Seveda cesar jih

je pomiloval, pa jim odgovoril, da, kdor Boga in katoliške cerkve ne posluša, tudi na cesarjevo povelje se ne bo izpovedanju podvergel.

Pa pokaj se bomo iz nekdanjih dogodeb prepričevali, da spoved med ljudmi pošteno življenje ohranja, saj pred očmi resnica stoji. Po katerih farah se vidi več poštenja in manj greha? gotovo le po tistih, kjer farani pogostoma k spovedi hodijo. — Vidite mladenča, da stariše spoštuje, da je pošten v govorjenji, da čednost ljubi, da dobro dela, sme se od njega reči, da k spovedi hodi. Vidite pa družega, da stariše zaničuje, da gerdo razsaja, da je v govorjenju umazan, da hudobno živi, gotovo je, da k spovedi ne hodi, in če hodi, jih slabo opravlja. — Vidite ponižno, pogumno, sramožljivo, pobožno deklino, verjemite mi, da je prijateljica pogostne spovedi. Una pa, ktera spoved zanemarja, je pohujšljivka v fari, je sramota in žalost starišev. — Ktere so najboljše zakonšice? Une, ki k spovedi hodijo. — Kteri so najzvestejši zakonski možje, najgorši gospodarji, najskerbnejši očetje? Gotovo tisti, ki večkrat v letu svete zakramente prejemljejo.

Ena beseda bo tej resnici zadostila. — Povejte mi, kadar se človek hoče poboljšati in pobožno življenje ljubiti, ali se bo izpovedanju umikal? nikakor, še le bolj pogostoma bo k spovedi hodil. Nasproti pa, kadar začne človek v pobožnosti hirati in grehu služiti, se spovedi vmakuje. To je pač očitno znamenje, da sveta spoved ljudi k pobožnemu življenju napeljuje in v poštenosti uterduje.

7. Spoved ljudi napeljuje storjeno škodo popravljati in ptuje blago povračati. — Vsak pameten človek lahko razume, da za storjeno krivico odpuščenje doseči ste dve reči potrebne: krivice se obtožiti in pa jo po zmožnosti popravljati; ena brez druge nič ne hasne. Pri vsem tem pa se nekteri ljudje posvetnemu mamonu tako gospodariti dajo, da bi radi ptuje blago obderžali in se vstavljajo krivico poravnati. Tukaj pride spoved v pomoč. Spovednik naravnost sodbo izusti: Če vkradenega blaga ne poverneš, če storjene škode ne popraviš, ne moreš odveze svojih grehov doseči, tvoja spoved je prazna, tvoja pokora je le hinavska. Te besede grešnika presunejo, ga omečé, in on dovoli posvetnega premoženja se znebiti, naj bi zopet Božjega usmiljenja deležen postal.

Pred nekimi leti je bilo zlatarju v Parizu 10.000 frankov vkradenih. Ni bilo mogoče tatu zaslediti. Kmalo po veliki noči tistega leta pride v njegovo delavnico gospod farnik pri svetem Evstahu, ter mu vkradenih 10.000 frankov podeli. Zlatar se veselja čudi; duhoven mu pa reče: Kdor hoče velikonočno jagnje vredno jesti, mora vkradeno blago poverniti kakor Cabej iz svetega pisma.

Jaz bi zamogel takih izgledov na tavzente vam naštet, pa ni treba, saj vsak ve, da greh ni odpuščen, če se ne da vkradeno nazaj, in vi ste že sami večkrat slišali, koliko povračanja in popravljena krivic se po vsakem svetem misijonu godi; samo tega

razumeti ne morem, zakaj se le po misijonih povračanje opravlja, ker vendar vemo, da nobena spoved nič ne velja brez popravljanja storjene škode.

Kristjanje! ne motite se, ne prodajajte Jezusa po Judeževu. Kdor ne poravna storjene krivice, nikdar mu Bog greha ne odpusti in če te desetero spovednikov odveže, in vam povem, „tatovi ne bodo šli v nebeško kraljevino.“ I. Kor. 6, 19.

8. Spoved človeka tolaži na smertni postelji. — Dokler človek ima stalno zdravje, in mu je ta svet prijatelj; rad na večnost pozabi in norčevaje se nekterekrate celo s sveto spovedjo grešno šali; ali kedar ga zdravje popusti in ta svet ga unemu svetu ponujati jame; kader grešnik na bolni postelji v globoke prepade neograjene večnosti pogleda, in od daleč se mu kaže sodnji stol, pred katerim mu bo obrajt storiti od vsake nepotrebne besede, takrat drugače misli in trepetati začne; zakaj v spomin mu pridejo vse njegove pregrehe. Kakor popotnik, kader mu je čez dereč potok stopati, s skerbim očesom meri globočino valov, ki se pred njim šumeče navdol lijejo, in gleda, kje bi najvarneje čez prišel, pa šlevni valovi le rastejo, pod noge mu bijejo in on nagloma nazaj stopi, naj bi ga potok ne podmotal ter pomoči išče, kdo bi ga čez nesel; tako se godi grešniku na smertni postelji; potok njegovih pregreh se pred njim lije, valovi njegovih malopridnost čedalje rastejo in požreti ga žugajo, rad bi nazaj stopil, pa svet za-nj več ne mara, bolezen ga pritiska, bolečine ga slabé, on mora čez potok svojih razuzdanost v strašno večnost; se trese, trepeti in išče pomoči, išče tolažbe, išče Božjo jezo vkrotiti. Takrat mu sveta vera pokaže na spoved — njegovo edino prijateljico, ki mu pot odpre do Božje milosti. On poklice k sebi spovednika, ta ga potolaži in na rami ga čez potok njegovih pregreh v nezaano večnost nese, in Jezusovim britkim ranam ga izroči. Blagor grešniku, da spoved ima! brez spovedi bi mu bilo na smertni postelji obupati.

V Losani na Švajcarskem je mlada ženska smertno zbolela. Pokličejo slovečega zdravitelja Tisot-a bolnici pomagat. On pride, spozna smertno nevarnost, in bolnici nasvetuje za dušo skerbeti. Ko to sliši, se bolnica prestraši, obup se je polasti, da mora v cvetji svojih let ta svet zapustiti. Se ve da tak dušni nemir je bolezen še povišal, zatorej zdravitelj dostavi, da se noben hip nima spoved odlagati. Pošljejo res po spovednika, ki bolnico z Bogom pomiri. Drugi dan pride zdravitelj, najde bolnico popolno mirno in tudi njena bolezen se je zboljšala. Vpraša, odkod vse to, in bolnica odgovori, da, odkar se je izpovedala, je polna tolažbe, in vmreti se več ne boji. Zdravitelj, čeravno protestant, se začudi rekoč: „Ali katoliška spoved toliko premore!“ Večkrat je to dogodbo pripovedoval in hvalil moč katoliške spovedi za bolnike in umirajoče. —

Gorjé pa grešniku! kateri na smertni postelji spovedi ne opravlja. Voltêr, obéno znani verotajec na Francozkem, pade l. 1778 na smertno posteljo v Parizu. Sent-Sulpiški fajmošter — to zvedevši — ga gre obiskat, nadjaje se, da pohujšljivec se bo morebiti spokoril in spovedal; pa drugi prostoverci, Voltêrovi prijatli, ga ne pusté v sobico bolnikovo, éeš da bi se verotajec ne spovedal. In Voltêr je v strašnem obupu umiral, kot divja zver je nazadnjo uro tulil. Tronchin, protestanski zdravitelj, ki je zraven bil, pravi, da svoje žive dni ni videl umirajočega v takih dušnih britkostih, in dostavi, da bi bilo želeti, naj bi bili vsi brezbožneži pričujoči in se nad tem grešnikom izgledovali.

Kristjanje! zahvalimo se milemu Jezusu za sveto spoved, zahvalimo se mu, da je za našo smertno uro toliko tolažbe nam napravil. Oh večna hvala tebi dobrotljivi sin živega Boga! da si nam, vbogim grešnikom, neizmerni zaklad svoje presvete rešaje kervi zapustil, v katerem si moremo večkrat v življenji in posebno ob uri telesne smerti revno dušo oprati, odpušcanja grehov in nebeške milosti se vdeležiti. Večna hvala tebi presladki Jezus! da si sveto spoved nam lestvico v nebesa postavil.

Sklep.

Predragi bratje! Zdaj veste, koliko nam vredna spoved koristi; po njej zadobimo odpuščenje vseh grehov, odpuščenje večnih kazni; zadobimo novič posvečujočo gnado Božjo, mir nepokojne vesti, ona nas zavaruje pred mnogimi grehi in napénostmi, nas vterduje v pobožnem življenji; ona veli storjene krivice nam popravljati in na smertni postelji nas tolaži. Človeštva največa dobrotnica je sveta spoved. Glejte jo — to priserčno dobrotnico, ondi sedi veličastno na spovednicah, z eno roko derži za železno šibo Božje jeze, da razžaljeni sodnik nebeški nas še ne tepe; v drugi roci pa vsem grešnikom ponuja neizmerni zaklad večnega odpuščenja. Hitite bratje! približajte se jej, pokleknite pred njo in prejmite iz njene roke odpuščenje, da kervava šiba vas ne zadene. Ne bojte se svojih grehov čisto obtožiti, sveta spoved jih s svojim višnjevim plajščem zakrije, in tudi vsegavedoči Bog se jih ne spomni več. Jih pa pred spovednikom grešno zamolčite in zakrivajte, se bo vâm pred stolom Božje pravice strašno hudo zgodilo. Vsaj ne bodite tako nespametni, zanemarjati čas milosti in čakati na čas ojstre pravice. Glejte jo — sveto spoved, ona svoj milostljivi plajšč sedaj razgrinja, naj bi vse vaše malopridnosti z njim pokrila, da bi vi opravičeni enkrat stali pred obénim sodnikom. — Nu, grešniki! slecite oskrunjeno sukno, verzite od sebe dela teme in oblecite čisto obleko Božje gnade. Nebeški angelji milo na vas gledajo, oni bi radi vas poljubovali, pa dokler ste greha umazani, vas objemati ne morejo. Nu grešniki! ne kratite jim še dalje njihovega najljubšega veselja; saj veste, da

v nebesih je večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore. Grešniki! spoved je za vas postavljena, poslužite se je, da se pripeljete na tej deskici v večne nebeške livade. Amen.

X. Poduk. Zadostenje.

„Donašajte vreden sad pokore.“ — Tako je govoril sveti Janez kerstnik grešnikom v puščavi. Mat. III. 8.

V v o d.

Mojzes je sestro imel z imenom Marija. Ta je v puščavi enkrat zoper svojega brata nekoliko besedovala; kar se jej Gospod Bog v oblaku prikaže, posvari jo ojstro, da zoper Mojzesa mermra, in razježen v oblaku spet odide; Marija pa postane hipoma vsa gobova. Mojzes, ko vidi svojo sestro naenkrat polno gerde boleznin in ko zve, odkod in zakaj ta očitna kazen, poklekne pred Boga, ter goreče ga prosi, naj bi jej prizanesel in milostljivo jo zopet ozdravil. Gospod njegovo prošnjo usliši, se Mojzesu oglasi ter mu reče: Za kazen bodi Marija sedem dni od ljudstva odločena, in potem, ko bo sedem dni v samoti se pokorila, naj pride spet med ljudstvo. Se zgodi, in po sedmem dnevu se je Marija ozdravljena med Izraeljce povernila.

Tako se godi vsem grešnikom; treba jim je za vsak greh se pokoriti. „Grešnik naj zbríše svoje zadolženje s pokoro, jokom in zadostenjem,“ rekel je nekdanji Tertuljan: „Donašajte vreden sad pokore,“ klical je sveti Janez kerstnik v puščavi ob Jordanu. In tak glas svete matere katoliške cerkve nam grešnikom vedno na uho doni. — Kedar se mi svojih grehov spovemo, mašniki za nas molijo kakor Mojzes za svojo sestro, in Bog se nas usmili, pa on spovednikom veli, naj nam nekte kazni za greh nakladajo, naj bi vsaj nekoliko Božji pravici zadostovali in se spominjali, da smo večnih kazni vredni. Te časne kazni imenujemo naloženo pokoro ali pa zadostenje, in so po svetem nauku katoliške cerkve celiten del svetega zakramenta pokore.

Ker sem vam, ljubljene kristjani! v poprejšnih podukih že razlagal vse dele tega zakramenta, mi danes na versto pride od zakramentnega zadostenja vam govoriti, ter bom razložil:

- I. Kaj je zakramentno zadostenje za grehe;
- II. ali je tako zadostenje potrebno;
- III. kako se mora naložena pokora opravljati.

Od teh treh reči se bomo prav po domače pogovarjali. Le pazljivo poslušajte, da se ne bodete v tem nikdar motili. Bom začel v imenu naše preblašene matere Marije prečiste Device.

Razlaga.

Mašnikom je Gospod Bog dal službo sprave, njim je sporočil svojo čedo Izraelj, ter pooblastil jih je, vseh pripomočkov se posluževati, kateri koli bi se jim pripravni dozdevali, grešnika od greha odvrčati in naganjati ga, naj doseže visoki namen, zavoljo kterega je vstvarjen. Službo sprave opravlja se mašniki skozi vse keršanske veke rabili raznih pripomočkov, naj bi grešne duše na pot zveščanja nagibali in z razžaljenim Bogom jih pomirovali; nakladali so jim nekterekrate očitno, večletno pokoro, drugekrate pa le skrivno zmerno zadostilo. Očitna pokora je večidel v katoliški cerkvi iz navade prišla, in nadomestujejo jo nepopolni odpustki; veljavo pa še ima in jo bo vselej imelo primerno zadostenje.

I. Kaj je za kramentno zadostenje za greh?

So tiste dobre dela, ktere spovednik grešniku naloži za pokoro zavoljo spovedanih grehov, naj bi z njimi nekoliko Božji pravici zadostil, kakor so: molitev, post, milošnja; in pa so še nektere druge koristne opravila, ki jih nam spovednik zavkaže, naj bi se ložeje ovarovali, da zopet ne pademo v greh.

Iz tega lahko sprevidite, da naložena pokora ima večidel dva namena, namreč: Božji pravici vsaj nekoliko zadostiti in pa pred prihodnjimi grehi nas zavarovati: prva se zove kaznovalna, druga pa zdravilna pokora; pa nekterekrate tisto in enako delo, ki se nam za pokoro naloži, obadva namena ob enem doseže, to je, da Božjo pravico kroti in pa moč nam donaša, da se ne povernemo v stari greh. — Denimo molitev, ktera nam je za pokoro naložena; ona zadostuje Božji pravici, da smo sveto službo preslabo opravljali, in ob enem nam pa tudi nebeško moč in gnado Božjo sprosi vpridhodnič se ložeje greha ogibati. — Denimo post; na eni strani zadostuje Božji pravici, da smo preveč stregli svojemu telesu; na drugi strani pa nas zavaruje, da naše v postih strudeno meso duše ne premaga in v greh ne zapelje. — Denimo milošnjo; ona zadostuje Božji pravici, ki je bila s tem razžaljena, da nismo po dolžnosti svojim ubogim bratom v njih revščini pomagali; pa tudi pred grehi nas zavaruje, ker nas svari, da svojega serca ne navezujemo na poverneto minljivo premoženje.

Prav za prav nosimo troje sovražnikov vedno seboj, ki so večidel oče in vir vseh naših grehov, po besedah svetega Janeza. On tako-le govori: „Vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, in poželenje oči, in napuh življenja.“ Poželjivost, lakomnost in častilželjnost, te so strupena trojka človeških napénost, ki pačijo svet, in ljudi v greh tlačijo, ter mamijo kristjane, da jih veliko ne bo

okusilo nebeske večerje; nečistost, blagoželjnost in prevzetnost je troje žlebov, po katerih še iz popačenega človeškega serca potok hudobije lije. Tem strastim se ima po zmožnosti glava potreti, in naložena pokora vselej to zahteva: post je zoper poželenje mesa, milošnja zoper poželenje oči in molitev zoper napuh življenja; zatorej se vselej nektere ovih dobrih del vam za pokoro nakladajo, kajti kaznovalne so in ob enem tudi zdravilne. „Z molitvijo se milost pridobuje, s postom se plamen poželjivosti gasi, z ubogaime dajanjem se zadolženje grehov pobotuje, in verh tega se s temi dobrimi deli Božja podoba v nas obnavlja,“ govori sv. Leon.

Sem rekel, da zraven teh dobrih del smejo spovedniki še druge koristne opravila grešnikom nalagati v zadostenje, kakor so: ob delavniku k sveti maši hoditi, v cerkvi ves čas le klečati, nesramne perstane zavreči, nektere zapeljive, mrežaste rute sèžgati, itd. Vsi taki in enaki zaukazi imajo svojo veljavo in se morajo zvesto dopolnovati; kajti poboljšanje grešnikov večkrat od tega odvisi, ponižna vbogljivost je Bogu bolj dopadljiva memo kupa darov, in gnada Božja je pogostoma na zvestobo v malenkostih navezana. Ne poprašuj: „k čemu to“? spovednik je tako zaukazal, to ti bodi zadosti.

II. Ali je zadostenje potrebno?

Naloženo pokoro pri spovedi prevzeti in zvesto jo doprinašati je tako potrebno, da spovedanec, ki bi jo iz hudobije zanemarjal, bi vselej grešil in njegova spoved bi lahko večkrat nič ne veljala. Prepričamo se tega:

1. iz svetega pisma: Jezus je nekaj rekel: „Če se ne spokorite, bote vsi pogubljeni.“ Sveti Peter je v svoji prvi pridigi na binkoštni praznik ljudstvu klical: „Delajte pokoro“, „spokorite se“, — in v svoji drugi pridigi je poslušavcem v tempeljnu ravno te besede ponavljal rekoč: „Spokorite se in spreobernite se, da se zbrisejo vaši grehi.“ Ravno take besede je govoril nekemu grešniku Simonu, imenovanemu čarovniku: „Pokoro delaj zavoljo svoje hudobije, in prosi Boga, da ti bo morebiti odpuščena hudobna misel tvojega serca.“ In vsi drugi aposteljni, koderkoli so pridigovali in ljudi učili, so jim pokoro delati nasvetovali; da! celo veimo, da sveti Pavl je nekega nečistega Korinčana za pokoro izobčil in ko se je spokoril, ga spet v občinstvo vernih sprejel.

2. Iz cerkvenih učenikov pozvemo, da skoz vse veke se je grešnikom pokora nakladala. Kdor je srečkal, da bi prihodnost zvedel, moral se je 40 dni pokoriti. — Kdor je klel, moral se je prvič 7 dni, in če je vnovič klel, 14 dni ob vodi in kruhu postiti. — Kdor je v cerkvi med božjo službo šeptal, moral se je za pokoro 10 dni ob vodi in kruhu postiti. Kdor je stariše tepel ali bičal, moral je 7 let pokoro delati. — Kdor je ranil ali drugači telesno poškodoval bližnjega, temu je bilo eno leto pokore odmerjeno. — Razuzdanec, (kurbir ali kurba) se je moral 7 let pokoriti

in še le v 8. letu je smel k sv. obhajilu iti. — Kdor je dovolil v meseno poželjenje in ga želel dopolniti, imel se je 2 leti pokoriti. — Za goljufijo na meri in vagi je bilo povračilo in 20 dnevni post ob vodi in kruhu pokore. — Za majhino opraviljanje je bilo 7 dni posta ob vodi in kruhu odločenega. — Kdor je tuje blago poželel in imeti hotel, ima tri leta pokorjenec biti. — Take in enake zadostila so se grešnikom za pokoro nakladale; kajti „z Bogom se je treba z dolgim zadostenjem spraviti,“ uči sv. Ciprijan. „Kolikor manj se samemu sebi smiliš, toliko bolj se te bo Bog usmilil.“

(Dalje prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Preč. g. Bergman Val. je dobil dekanjsko faro Pliberk, č. g. Cirus Karl pa faro Ingolsthal. Č. g. Sladeček Karl gre za provizorja v Oberhof, č. g. Kanal Jož. za kaplana v Kaplo na Grobniškem polju, č. g. Ganglmayer Jož. za kaplana v Požarnico. Umerl je č. g. Činkovic Jož. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Čč. gg. Ulaga Jož. st. in Krušic Ivan sta imenovana škofj. duhovna svetovalca. Č. g. Rakoše Miha, je prezentiran za Žusemsko faro. Č. g. Ulčnik Jož. je predstavljen za kaplana v Luče in č. g. Inkrť Ant. za II. kaplana v Vitanje. Za kaplana sta vmeščena novoposvečena čč. gg.: Nedelko Ivan II. pri Sv. Martinu poleg Slov. Gradca in Slavič Fr. na Muti.

Ljubljanska škofija. Č. g. Križaj Nik. pride za kaplana na Ig, č. g. Župančič Anton k sv. Jakobu v Ljubljano. Čč. gg. Pogačnik Jan., Ključevšek Nace, se podasta v začasni pokoj. Umerl je č. g. Gliha Jož. duh. v pokoju. R. I. P.!

Prošnja družbe sv. Mohora. Pri letošnjem razpošiljanji družbinih knjig se je o začetku pripetila neljuba pomota, da so nekteri čč. gg. poverjeniki dobili preveč mehko vezanih iztisov „Nebeške hrane“ II. del, ker je razpošiljatelj zabil odbiti pridjane terdo vezane iztise. Tiste gg. poverjenike lepo prosimo, naj nam ta pogršek prizanesejo in se blagovolijo potruditi omenjene mehko vezane molitvenike v svojem okrogu razprodati po ceni, ki je za družnike odločena, namreč po 60 kr., ostale iztise pa o kaki priložnosti prihodnjega leta družbi nazaj poslati.